TÜRKİYE TEKSTİL SANAYİİ İŞVERENLERİ SENDİKASI AYLIK DERGİSİ

TEKSTİL İŞVEREN

SAYI: 396 • ARALIK 2013

*

ÇARE 'İYİ PAMUK'TA

GELECEK SENTETİK ELYAFIN

BU EYLEM PLANI TEKSTİLE ÇAĞ ATLATIR

İTHALATTA BÜYÜK OYUN!

Tekstilde kârın yeni adresleri

Dağıtım ve satış

*

YAZILARIYLA
ŞÜKRÜ KIZILOT VE MAHFİ EĞİLMEZ
TEKSTİL İŞVEREN'DE

Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası
Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K.19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr

Yeni dünyada yeni oyun sistemi!

Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre, 2011 yılı itibarıyla dünya tekstil ihracatında Türkiye yüzde 3.7 pay ile sekizinci, hazır giyimde ise yüzde 3.4 ile yedinci en büyük ihracatçı konumunda. 2023 yılında dünya tekstil ticaretinin 550 milyar dolara, hazır giyimde ise bu rakamın 740 milyar dolara ulaşması öngörülüyor. Türkiye'nin dünya ticaretinde yerini koruyabilmesi için 2023'te tekstil ihracatını 17.5 milyar dolara, hazır giyimde ise 22 milyar dolara ulaştırması gerekiyor. Sektörün dünya pazarlarındaki 2023 hedeflerine ulaşabilmesi ve mevcut konumunu daha da ileriye taşıyabilmesi için teknolojik altyapıya, lojistiğe, dağıtım ve internet gibi satış kanallarına daha fazla yatırım yapması gerekiyor. Özellikle internetin oyunun kurallarını değiştirdiği yeni dünyada, yeni pozisyonlar alınmalı. Artık tedarik zincirlerinde hız, esneklik, ani değişimlere yanıt ve kontrol gibi konulara odaklanmamız gerekiyor.

Kıyasıya rekabetin yaşandığı tekstil sektöründe, perakendeciler ve üreticilerin 7/24 hizmet bekleyen tüketicilerin karşısına sofistike tedarik zincirleriyle çıkma zorunluluğu artık kaçınılmaz. Ayrıca, dünyanın dört bir yanında küresel pazarlardaki değişimlere hızlı yanıt verebilecek, ürün ve hizmetleri ihtiyaçlara göre şekillendirebilecek kadar esnek ve kâr marjını koruyabilecek kadar verimli bir tedarik zincirinin oluşturulması da şart.

Nitekim e-ticaretle yapılan net satış rakamları ve satılan mal maliyeti ve kâr oranları, bu düşüncemizi destekliyor. Büyük hedeflere ancak bu düşünce yapısıyla ulaşabileceğimizi düşünüyorum.

Muharrem Kayhan
Yönetim Kurulu Başkanı

Tekstil İşveren Dergisi

Aralık 2013 Sayı: 396

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Adına İmtiyaz Sahibi
Muharrem Kayhan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Av. Başar Ay

Yayın Danışma Kurulu
Av. Samim Ergeneli
Levent Oğuz

Basın Müşaviri
Mine Şenkul Ergüven

Yayın Kurulu
Lerzan Öztürk
Av. Çiğdem Subaşı
Av. Ömer Emre Kaynak
Bora Kocaman
Ceren Ermiş
Çiğdem Yıldız

İdari Merkezi
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K.19
34330 1. Levent-İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx)
Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr

Görsel Yönetmen
Murat Kars

Baskı
Bilnet Matbaacılık
Biltur Basım Yayın ve Hizmet A.Ş.
Yukarı Dudullu Organize Sanayi Bölgesi 1. Cadde
No: 16 Ümraniye / İstanbul
Tel: 444 44 03 Faks: 0216 365 99 07-08

Yayın Türü:
Yerel, Aylık, Süreli
ISSN: 1307-6566

Tekstil İşveren Dergisi, Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası tarafından aylık olarak yayınlanır. Kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir. Dergide bulunan imzalı yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

Değişime ayak uydurmak!

Dünyamız, ekonomik ve siyasi olarak son yılarda hızlı bir değişim gösteriyor. Çeşitli nedenlerle birçok ülke kendine yeni yolar çiziyor. Elbette Türkiye'de yeni döneme yönelik adımlar atıyor. Önlemler alıyor. Bu durum sektörümüz için de geçerli. Örneğin Mısır, tekstil üretimi için önemli bir aktör. Ama kısa süre önce kamuda asgari ücreti artıracağını açıklaması, gözleri özel sektöre de çevirdi. Çünkü özel sektördeki olası artış, tekstil yatırımcılarının daha ucuz işgücünün olduğu ülkelere yönelmesine neden olabilir.

Aslında bu yöntem -bugüne kadar- bir gelenek halini aldı. Ama artık değişime ayak uydurma zamanı. Üretim aşamasında kârı düşünmek demode bir yaklaşım halini aldı. Onun yerine lojistik ve dağıtımda atılacak doğru adımlarla kâr elde edilebilir. Konuya ilişkin detayları, kapak haberimizde okuyabilirsiniz.

Bu sayımızda da birbirinden ilginç birçok habere yer verdik. Tekstilin olmazsa olmazı pamuk ile elyafa ilişkin haberlerin ilginizi çekeceğini düşünüyorum. Leon Piçon'un 'iyi pamuk'a yönelik açıklamaları, Ak-Pa Tekstil İş Geliştirme ve Pazarlama Müdürü Hakan Sözen'in 'sentetik elyafın bugününü ve geleceğini anlattığı konular, önemli fikirler verebilir. Türk tekstil sektörünü tehdit eden 'ithalatta büyük oyun' haberimiz, 1. Yalın 6 Sigma Proje Yarışması' sonuçları, Yaşar Çiftçi ile yapılan gümrük laboratuvarlarının önemine yönelik röportaj, 'tekstil, hazır giyim ve deri sektörünü kapsayan 2013-2017 Eylem Planı'nın detayları ve tekstil sektörüne yapılan yatırımları inceleyen konularımız ufuk açacak nitelikte.

İyi okumalar ve şimdiden iyi yıllar dileğimle…

Av. Başar Ay
Genel Sekreter

3 Başkan'ın mesajı

5 Editör

8 Kısa haberler

10 Dünyada çalışma hayatı

12 Üretim maliyeti kimin umrunda?
Kârın yeni adresi, satış kanalları ve dağıtım aşamasında.

18 Bu plan 'tekstil'e çağ atlatır
Tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerini kapsayan 2013-2017 Eylem Planı Taslağı hazırlandı.

24 Yaratıcı fikirler değerlendirildi
1. Yalın 6 Sigma Proje Yarışması'nın kazananları belli odu.

27 Transatlantik değişim
2013 yılının son Eurocoton Başkanlar Kurulu Toplantısı'na sendikamız da katıldı.

28 Mahfi Eğilmez
2014'e doğru dünyanın ekonomik görünümü.

30 Labrotuvarlara adanan bir hayat
Yaşar Çiftçi ile müdürlüğünü yaptığı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İstanbul Laboratuvarı'nı konuştuk.

33 Eylemlerin hedefindeki dev: Walmart
Tüm dünyadaki işçiler, Walmart'ın işçilerine yaşanabilir bir ücret ödenmesi için eylemler yaptı.

34 Gelecek sentetik elyafın
Ak-Pa Tekstil İş Geliştirme ve Pazarlama Müdürü Hakan Sözen, sentetik elyafın bugünkü durumunu ve geleceğini anlattı.

37 İstihdamın lokomotifi özel sektör
Türkiye'de yeni açılan işlerin yüzde 93'ü özel sektörde.

38 Prof. Dr. Şükrü Kızılot
Şirket gayrimenkulünü sat, bir taşla en az 10 kuş vur.

40 Çare İyi Pamuk
İyi Pamuk Uygulamaları Derneği Başkanı Leon Piçon'a iyi pamuğun ne olduğunu sorduk.

44 Yatırımcılar tekstile yatırımı sevdi
Tekstil, özellikle de tekstil perakendesinde şirket satın alma ve birleşme işlemleri hız kazandı.

50 İthalatta büyük oyun!
Ek vergiler, AB ülkeleri üzerinden aşılıyor.

54 Nihan Peker
Moda dünyasının genç ve özgür ruhu.

58 Kültür-Sanat

60 Gurme

62 1 şehir 4 otel

64 İngilizce özetler

66 Fuar takvimi

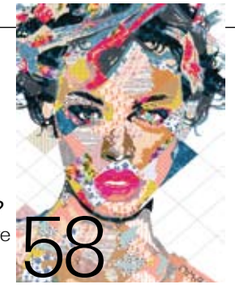

TÜRK-JAPON ORTAKLIĞI ARTIYOR

Gelecek yıl diplomatik ilişkilerin 90'ıncı yıldönümünü kutlayacak Türkiye ve Japonya, Japonya Başbakanı'nın son ziyaretinde imzalanan bildiriyle ilişkilerini 'stratejik ortaklık' seviyesine yükseltti. Japon firmaları 2013 yılında satın alma, ortaklık ve doğrudan yatırım için yaklaşık 1.5 milyar dolarlık imza attı. Ayrıca geçen ay Japon Panasonic firması, Türk firması VİKO ile 460 milyon dolarlık ortaklık yaptığını duyurdu. The Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ ise BDDK'dan, 300 milyon dolar sermayeli banka kurma izni aldı. Bunların dışında AJINOMOTO, 60 milyon TL'ye Kükrer A.Ş.'ye yüzde 50 ortak oldu.

130 ÜLKEDEN BİNLERCE İŞ İNSANI

Türkiye İşadamları ve Sanayiciler Konfederasyonu'nun (TUSKON) düzenlediği, Ekonomi Bakanlığı koordinasyonunda ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) desteğiyle tarım ve gıda sektörlerine yönelik 'Türkiye-Dünya Ticaret Köprüsü 2013' programı, İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde yapıldı. 130 ülkeden bin 450 iş insanı, Türkiye'den bin 500 iş insanı ile bir araya geldi. Türkiye - Dünya Ticaret Köprüsü 2013'ün açılışını Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, TUSKON Başkanı Rızanur Meral ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi gerçekleştirdi.

Noter şartı kalktı

Sendika üyeliği ve istifaların noter yerine 'e-devlet' üzerinden yapılmaya başlanması, işçilere adeta sendika yolunu açtı. Yeni uygulamanın ilk 11 gününde 12 bin işçi sendikalı oldu, bin 248 işçi sendika değiştirdi. Sendikalar Yasası'nda geçen yıl yapılan değişiklikle sendikaya yeni üyelikte ve istifada aranan noter şartı kaldırıldı. Ancak bu maddenin uygulaması 7 Kasım 2013'te başladı. Böylece sendikalı olmak ya da sendikadan çıkmak isteyen işçilere 200 liralık masraf çıkaran noter şartı tarihe karıştı.

İran'la anlaşma petrol fiyatlarını geriletti

İran'ın 'yaptırımların yumuşatılması' karşılığında nükleer faaliyetlerini sınırlamasını öngören uluslararası anlaşma, petrol fiyatlarında gerilemeye neden oldu. Anlaşmanın açıklandığı gün, fiyatı yüzde 2 gerileyerek, varili 108 dolar civarında işlem gördü. Dünyanın en büyük dördüncü petrol üreticisi olan İran'ın ihracatı katı yaptırımlar nedeniyle darbe almıştı.

Tekstilcileri dolandırdılar

Çete, sahte firmalar kurarak tekstil firmalarından iş siparişi aldı. Sonra, "işçiler işi bitiremedi, maliyet arttı" gibi bahanelerle sözleşme harici para talep etti. Çetenin, tekstilcileri, "Sizden iş alan kişi ortağımızdı, ayrıldı. Sizin verdiğiniz parayı da aldı. Eğer ekstra para vermezseniz ürününüzü geri vermeyiz" diyerek tehdit etti. Çete bu sayede 5 milyon TL dolandırdı. İstanbul Giyim Sanayicileri Derneği bu durumu savcılığa iletince, polis tarafından teknik takip yapıldı ve çete çökertildi.

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ ARTTI!

Tüketici güven endeksi, kasımda, geçen aya göre yüzde 2.6 artarak 77.5 değerine yükseldi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Merkez Bankası iş birliğiyle yürütülen anket sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, ekimde 75.5 değerinde iken, kasımda yüzde 2.6 artarak 77.5 değerine ulaştı. Ekimde 84 olan gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısı beklentisi endeksi yüzde 2.2 oranında artarak, kasım ayında 85.9 değerine yükseldi. Bu artış, işsiz sayısında artış bekleyenlerin oranındaki düşüşten kaynaklandı.

TSE 70 ülkede ofis açacak!

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat Ergün, Türk Standartları Enstitüsü'nün (TSE), 2014 yılı sonuna kadar 70 ülkede ofis açmayı planladığını belirterek, "TSE, sadece bir yıl içerisinde 11 ülkede 14 çözüm ortağı ofisi açmıştır. Önümüzdeki dönemde de yurt dışında yeni ofis ve laboratuvar merkezleri kurmaya devam edecektir" dedi. Ergün, Cumhurbaşkanlığı himayelerinde gerçekleştirilen TSE 'Standardizasyonun Küresel Ekonomiye Etkileri' konulu sempozyumda, Türkiye'de son 11 yılda başta ekonomi olmak üzere, hayatın her alanında gelişmeler yaşandığını söyledi.

Türk kadın multimilyonerler

WealthInsight ve zenginlerin dergisi Spear's'ın araştırması dünyanın multimilyonerlerinin yüzde 10'unun kadın olduğunu ortaya çıkardı. Türk kadınları ise zenginlikte birçok ülkeye fark attı. Türkiye'deki multimilyoner kadınların oranı yüzde 17.4. Bu oranla Türk kadını dünyada beşinci sıraya yerleşti. Dünyada yüzde 23.8 ile Portekiz birinci, Japonya ise yüzde 3.7 ile son sırada. Bir başka önemli araştırma Forbes Türkiye dergisinin zenginler listesinde ise 113 kişiden 20'si kadın. Kadınların toplam servetteki payı ise yüzde 20.4 olarak dikkat çekiyor.

Türkiye, Rusya'ya fark attı

ABD'li Forbes dergisi, iş yapmaya en elverişli ülkeleri belirlediği araştırmasının sonuçlarını açıkladı. Rusya bir yılda 14 basamak yükselerek 145 ülke içinde 91'inci sıraya yerleşti. Rusya, sıralamada Filipinler ile Paraguay arasında yer aldı. Türkiye ise 57'nci sırada gösterildi. İrlanda, Yeni Zelanda ve Hong Kong'un başı çektiği listede, Danimarka, İsveç, Finlandiya, Singapur, Kanada, Norveç ve Hollanda iş yapmaya en elverişli diğer ülkeler olarak sıralandı. Forbes'in araştırmasında, Rusya'da iş ikliminin gelişiminin önündeki başlıca faktörler olarak iş gücü açığı, yolsuzluk oranlarının yüksekliği ve altyapı yatırımlarının yetersizliği gösterildi. Diğer yandan ABD dergisi, Rusya'nın ticaret özgürlüğü ve yenilikler alanında katettiği ciddi mesafeye dikkat çekti. Forbes, Rusya'da ticaret serbestliği (78'inci sıra) ve inovasyon (74'üncü sıra) alanında önemli iyileşmenin yaşandığını kaydetti.

Ürdün'de 'sosyal diyalog'

Ürdün'ün Nitelikli Sanayi Bölgeleri'nde (QIZ) üretim ve ticaret arttı. Ancak, işçilerle patronlar arasındaki ilişkiler gerilmiş durumda. Son yıllarda, QIZ işçileri, işçi hakları ihlallerini, düşük ücretleri, kötü çalışma ve yaşama şartlarını protesto etmek üzere sayısız grevler gerçekleştirdi. Bunun üzerine, Mayıs 2013'te iki işveren örgütü ile konfeksiyon işçileri sendikası arasında toplu iş sözleşmesi imzalandı. Sözleşme, sektörde endüstriyel ilişkiler ve sosyal diyalogun gelişmesi için ileri bir adım olarak kabul ediliyor.

Tunus ve Fas'ta 'Milli Konseyler' oluşturuluyor

IndustriAll Global Sendikası, çalışma programındaki önceliklerin bir parçası olarak, Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinde faaliyetler gerçekleştiriyor. Tunus ve Fas'taki üyeler birlik oluşturmak ve uluslararası eylemleri koordine etmek üzere 'Milli Konseyler' oluşturmayı kararlaştırdılar. Bu adım, üyeleri ve üye adaylarını uluslararası faaliyetleri müzakere etmek için bir araya getirmeyi amaçlıyor. Tehlikeli işlerde çalıştırma ve kadın işçilerin korunması gibi konularda, bölgedeki koordinasyonun artırılması hedefleniyor.

Endonezyalı işçiler yasal düzenleme istiyor

Endonezya'da, 31 Ekim-1 Kasım tarihleri arasında, 1.5 milyonun üzerinde kişinin katıldığı ulusal bir grev gerçekleştirildi. Endonezyalı işçi sendikaları asgari ücrette yüzde 50 artış, taşeron sistemi ile tehlikeli işlerde çalıştırmanın sona erdirilmesi, sağlık sigortasının uygulanması ve yerli işçilerin korunması için yasal düzenlemelerin yapılmasını istiyorlar. İki gün süren grevin ardından, vali ve işveren birliği Jakarta için asgari ücrette anlaşma sağladılar. İşçi sendikalarına göre, yüzde 9'luk artışın yapıldığı asgari ücret hâlâ çok düşük.

Peru'da sözleşmeler kötüye kullanılıyor!

Peru'nun en büyük ve en kârlı tekstil-konfeksiyon firmalarından biri olan Hilanderia de Algodon Peruana (Hialpesa), sendika üyesi işçilerin, düzmece bir çalışma sözleşmesini imzalamayı reddetmelerinin ardından, fabrikaya girişlerine engel olmak için polis çağırdı. Davalarını yasal yollardan takip eden işçiler, kazanılmış haklarını, geçersiz kısa süreli iş sözleşmelerini imzalayarak kaybetmeyi kabul etmediklerini işverenlerine bildirdiler. Firmanın cevabı "Eğer imzalamazsanız, çalışamazsınız!" oldu. Üç günlük protestonun ardından, sendika üyesi işçiler işbaşı yaptılar. İşçiler amaçlarına ulaşamasa da, Peru'da, kötüye kullanılan sözleşmelere dikkat çekmeyi başardılar.

Kamboçya'da şiddet

Son sekiz ayda Kamboçya'da işçilere karşı şiddet artışı görülüyor. Kısa süre önce, konfeksiyon sanayiinde çalışma şartlarının iyileştirilmesi için gösteri yapan işçilere şiddet uygulandı, ateş açıldı. İşçiler, SL Garment Konfeksiyon Firması'ndaki bir ihtilafı çözmek için, 12 Kasım'da Phnom Penh'deki Başbakanlık Ofisi'ne yürüdüler. Yürüyüş yapan işçilere polis ve asker, tazyikli su ile müdahalede bulundu. Bir kadın öldü, en az sekiz kişi ağır yaralandı.

Pakistan'da protesto mitingi

Karaçi'de işçiler 4 Kasım'da protesto mitingi tertipleyerek konut, adil bir sosyal yardım sistemi ve şeffaf emeklilik sistemi taleplerine dikkat çektiler. Tehlikeli işlerde çalıştırma, işçilerin çoğunluğunun sosyal yardım sistemine dâhil edilmemesi ve düşük asgari ücret nedeniyle işçilerin günde 12-14 saat çalışması; protestocuların dile getirdiği sorunlar arasında yer aldı. Ayrıca, emekli maaşının da asgari ücret seviyesine yükseltilmesini talep ettiler.

Mısır, çalışma hayatını tartıştı

Yaklaşık 100 civarında Mısırlı işçi, IndustriAll Global Sendika'nın 24-25 Kasım'da Kahire'de düzenlediği 'Mısır'da Çok Uluslu Şirketlerde Sendikal Haklar ve Endüstri İlişkileri' konulu konferansa katıldı. Konferansın çeşitli oturumlarında, Mısır'da çözüm bekleyen, işgücü ve sendikalarla ilgili konular, bunların arasında örgütlenme özgürlüğü ve çalışma yasaları, asgari ve azami ücretler, işçilerin çok uluslu şirketlerde yaşadığı zorluklar müzakere edildi.

KAPAK KONUSU

Tekstil sektörü artık sadece ucuz üretimi değil, doğru lojistiği de tartışıyor.

Üretim maliyeti kimin umurunda?

Tekstilde kâr etmenin yöntemi artık değişiyor. Ucuz iş gücü ve ham madde temini sırasında, yani üretim aşamasında kârın elde edildiği günler geride kaldı. Kârın yeni adresi artık, satış kanalları ve dağıtım aşamasında.

Mısır, başta tekstil ve hazır giyim sektörü olmak üzere birçok Türk yatırımcısı için özel bir önem taşıyor. Darbenin ardından Türkiye ile Mısır arasında yaşanan gerginlik son olarak Türkiye Büyükelçisi'nin Mısır tarafından geri gönderilmesi ile zirveye ulaştı. Her ne kadar siyaset ve ticaret ayrı olsa da, son gelişmeler, Mısır'daki Türk yatırımcılarını da etkisi altına aldı. Siyasi gerginlik kadar Mısır'daki yeni hükümetin attığı adımlar da önemli. Mısır, 1 Ocak 2014'ten itibarın kamuda asgari ücreti 104 dolardan 171 dolara çıkaracak. Bu artışın özel sektörü kapsayıp kapsamayacağı henüz net değil.

Ancak bu belirsizlikler temelinde tüm yatırımcıların kulağı Mısır'dan gelecek haberlerde. Çünkü üretim maliyetleri içerisinde önemli bir yer tutan işçi maliyetlerinde yaşanacak bir değişiklik, Mısır'a rakip ülkelerde üretim yapmayı daha avantajlı ya da dezavantajlı duruma sokabilir. Örneğin 171 doların özel sektör için de gerekli olması durumunda, Mısır'da yılık asgari ücret 2 bin 52 dolara çıkacak. Bu da Mısır'daki asgari ücreti pek çok rakip ülkeye göre dezavantajlı duruma getirecek. Bu durumda Mısır, asgari ücreti bin 285 dolar olan Pakistan'dan, bin 600 dolar olan Tunus'tan, bin 595 dolar olan Azerbaycan'dan, bin 853 dolar olan Türkmenistan'dan daha yüksek asgari ücret alır hale gelecek.

Mısır, 1 Ocak 2014 tarihi itibariyle kamuda asgari ücreti artırıyor. Bu artış özel sektörü de kapsarsa, bazı yatırımcılar başka bir ülkeye kaymayı planlıyor. Peki bu çözüm mü?

Geleneksel mantığı unutun!

Böyle bir durumun gerçekleşmesi halinde geleneksel mantıkla hareket eden bir tekstilci, üretim aşamasında tesisinizi başka bir ülkeye taşısanız bile yeni yerleştiğiniz o ülkede de bir süre sonra siyasi kaos ya da işçi maliyetlerinin artması gibi sorunlar yaşayabilirsiniz.

İşadamları, kârı, üretim aşamasında değil, satış ve dağıtım kanalları aşamasında da elde edebilirse, tesislerini kurduğu ülkelerdeki aksiliklerden o derece etkilenmeyebilir.

kâr etmeye dayalı iş modelini uyguladığı için üretimini daha düşük iş gücüne erişebileceği ülkelere kaydırmayı planlar. Ancak uzmanlara göre bu, tekstilciler için doğru bir çözüm değil. Zira üretim

İnternet üzerinden satış, her geçen gün daha da önem kazanıyor.

Yani Mısır'da yaşanan olayın benzeri, siz yatırımlarınızı nereye taşırsanız taşıyın başınıza yine de gelebilir. İş gücü maliyetinin artmasıyla yaşanan bu sıkıntıdan kurtulmanın basit bir yolu var. Üretim modelinizi değiştirerek, yani kârı üretim aşamasında değil satış ve dağıtım kanalları aşamasında elde ederseniz, tesislerinizi kurduğunuz ülkelerdeki aksilikler sizi o derece etkilemez.

Yeni iş modelinde dört unsur ön plana çıkıyor; teknoloji, lojistik, dağıtım ve internet gibi yeni satış kanalları. Yani yeni iş modeline hazırlanan bir tekstil şirketinin öncelikle teknoloji altyapısını değiştirmesi gerekiyor. Ardından e-ticarete, yani internet üzerinden satışa ve bu kanallara odaklanması lazım. Bu aşamanın sağlıklı çalışabilmesi için de lojistik kavramının yeniden gözden geçirilmesinde büyük fayda var.

E-ticaret, maliyetleri düşürdü

Hazır giyimde e-ticaret de önü en açık kategorilerden biri olarak değerlendiriliyor. Bunun en önemli nedeni özellikle giyim perakendesinde internet üzerinden satışın fiziksel mağazaya göre ciddi maliyet avantajı sağlaması. Geleneksel mağazada satılan mal maliyeti ve kâr satış fiyatının ortalama yüzde 58'i iken, internet mağazasında bu oran yüzde 72'ye yükseliyor. Bir başka deyişle, mağaza işletim giderlerini internet mağazasında yüzde 37'den yüzde 5'e düşürmek mümkün.

MAĞAZA İŞLETİM GİDERİ YÜZDE 37'DEN 5'E DÜŞÜYOR

	Geleneksel mağaza	İnternet mağazası
Net satış	100	100
Mağaza işletim gideri	37	5
Pazarlama ve yönetim giderleri	5	8
Kargo gideri	0	15
Satılan mal maliyeti ve kâr	58	72

KAYNAK: KALKINMA BAKANLIĞI, MCKINSEY

E-ticarette, önü en açık sektörlerden biri hazır giyim.

Sanal giyime 700 milyon TL

Türk tekstil ve hazır giyim sektörü için ihracat çok önemli, ancak sanal ticaret özellikle hazır giyimin içinde ciddi pay almaya başladı bile. Elektronik ticaret kategorilere göre incelendiğinde, hizmetler dışarıda tutulursa giyimin, elektroniğin ardından ikinci sırada yer aldığı göze çarpıyor.

Sanal POS üzerinden yapılan işlemler dikkate alındığında, 2012'de giyim ve aksesuar kategorisinde 700 milyon TL'lik harcama yapılmış. Kategorinin 2009 ve 2012 yılları arasındaki yıllık ortalama büyüme hızı ise yüzde 16.

SANAL TİCARET GİDEREK BÜYÜYOR

Kategori	Büyüklük (milyar TL)	2009-2012 yıllık büyüme (%)
Elektronik eşya, bilgisayar	4.1	59
Havayolları	3.7	40
Seyahat acentaları/taşımacılık	3.7	69
Giyim ve aksesuar	0.7	16

KAYNAK: KALKINMA BAKANLIĞI, MCKINSEY

ŞAHİN EROĞLU

Üst düzey markalara üretim yapıyoruz

Mısır'da iki üretim tesisi bulunan Eroğlu Holding'in Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Şahin Eroğlu, GAP, Zara, Marks&Spencer gibi üst düzey markalara üretim yaptıklarını, bu markalarda katma değere oranla işçilik maliyetlerinin sorun olmayacağını belirtti. Eroğlu, Mısır'ın işçilik maliyetlerinin asgari ücret nedeniyle artmasıyla rekabet gücünü kaybetmeyeceğini dile getirerek, şöyle devam etti: "Şu anda mesela Bangladeş'te de asgari ücretin 50 dolardan 100 dolara çıkması için gösteriler var. Artık dünyada asgari ücretler 50-100 dolar seviyesinden 100-200 dolar seviyesine doğru gidiyor. Bunu görmek lazım. Ama önemli olan bu işçilik maliyetleri değil, sürdürülebilir rekabet gücü sağlayabilmek. Mısır'ın da sektörün de hâlâ bu anlamda rekabet gücü vardır."

Büyük hedeflere ulaşmak için

Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre 2011 yılı itibarıyla dünya tekstil ihracatında Türkiye, yüzde 3.7 pay ile 8'inci, hazır giyimde ise yüzde 3.4 ile 7'nci en büyük ihracatçı. 2023 yılında dünya tekstil ticaretinin 550 milyar dolara, hazır giyimde ise bu rakamın 740 milyar dolara ulaşması öngörülüyor. Türkiye'nin dünya ticaretinde yerini koruyabilmesi için 2023'te tekstil ihracatını 17.5 milyar dolara, hazır giyimde ise 22 milyar dolara ulaştırması gerek. TİM verilerine göre bu yılın ilk dokuz ayında Türkiye'den 13 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına imza atılmış durumda. Bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 8.5'luk bir artış göze çarpıyor. Hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, otomotivden sonra ihracatını en çok artıran ikinci sektör olarak listede yine üst sırada yer aldı. Sektörün dünya pazarlarındaki 2023 hedeflerine ulaşabilmesi ve mevcut konumunu daha da ileriye taşıyabilmesi için teknolojik altyapıya, lojistiğe, dağıtım ve internet gibi satış kanallarına daha fazla yatırım yapması gerekiyor.

Tedarik zincirlerinde hız, esneklik ve ani değişimlere yanıt giderek önem kazanıyor.

DHL'in 'Fashion Unleashed: Tedarik Zincirinde İnovasyon Her Şeydir' başlıklı araştırması da bu tespiti destekliyor. Yani tedarik zincirlerinde hız, esneklik, ani değişimlere yanıt ve kontrol gibi konulara odaklanarak, internetin oyunun kurallarını değiştirdiği yenidünyada yeni pozisyonlar alınması gerekiyor. Araştırma, kıyasıya rekabetin yaşandığı tekstil sektöründe, perakendeciler ve üreticilerin 7/24 hizmet bekleyen tüketicilerin karşısına sofistike tedarik zincirleriyle çıkma zorunluluğunu ortaya koyuyor. Ayrıca, dünyanın dört bir yanında küresel pazarlardaki değişimlere hızlı yanıt verebilecek, ürün ve hizmetleri ihtiyaçlara göre şekillendirebilecek kadar esnek ve kâr marjını koruyabilecek kadar verimli bir tedarik zincirinin oluşturulması şart.

Yani modayı yakından takip etmenin ve kaliteli ürünler üreterek marka yaratmanın yanında, bu iş modelini uygulayan tekstil şirketleri, gelecekte daha fazla başarılı olabilecek.

DOSYA

BU PLAN 'TEKSTİL'E ÇAĞ ATLATIR!

Tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerini kapsayan 2013-2017 Eylem Planı Taslağı hazırlandı. Tüm bakanlıkların işbirliği yaptığı çalışmada, TOBB'dan TİM'e, KOSGEB'den Deri Sanayicileri Derneği'ne kadar sivil toplum kuruluşlarının aktif rol oynadığı planın, 2014'ün ilk çeyreğinde hayata geçirilmesi bekleniyor.

Taslak; tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri sektörlerinde teknoloji ve tasarım içeren ürünlerde dünya lideri ülke olma vizyonu ile hazırlandı. Hedef, taslağı hayata geçirerek, bu sektörlerin katma değeri yüksek, yenilikçi, bilgi ve ileri teknoloji ürün ve hizmet sunmaları ile rekabetçiliği artırarak, dünya ticaretinden daha fazla pay alan sürdürülebilir yapıya kavuşturmak. 2023 yılında 500 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşmak için, Türkiye'nin rekabetçi sektörlerini geliştirmeye yönelik planlanan çalışmaların, 2014 yılının ilk çeyreğinde başlaması planlanıyor.

Eylem planı kapsamında, doğu illerinde tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerinin kümelendiği bölgeler ile İstanbul ve diğer liman şehirleri arasında lojistik maliyetlerini düşürmeye yönelik tedbirler alınması da planlanıyor. Bununla birlikte İstanbul Zeytinburnu'ndaki üretim tesislerinin sanayi bölgelerine taşınması gibi çalışmalar da yapılacak.

> **Eylem planı kapsamında, doğu illerinde tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerinin kümelendiği bölgeler oluşturulacak.**

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) ve Deri Sanayicileri Derneği (DSD), İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ), çalışmalarda aktif rol alacaklar. Ulaştırma Bakanlığı koordinesinde yürütülecek faaliyet kapsamında, Türkiye'nin doğusu ile

İstanbul ve diğer liman şehirleri arasında lojistiğe yönelik tedbirler alınacak.

Taslakta öne çıkan ana başlıklar neler?

➲ LOJİSTİK KÖY

Doğu'da tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerinin kümelendiği bölgelerle liman kentler arasında lojistik maliyetlerini düşürmeye yönelik tedbirler alınacak. Bu kapsamda lojistik köyler kurulması planlanıyor. Çalışmalarda koordinasyonu Ulaştırma Bakanlığı yürütecek.

➲ ÖRÜCÜLERE ÖZEL BÖLGE KURULACAK

Kayıt dışılığın önüne geçilmesi ve sektörün kümelenerek düzenli bir yapıya kavuşturulmasına yönelik çalışmalar yapılacak. Bu çalışmalar kapsamında İstanbul'daki 800 örme işletmesini bir araya getirecek örme sanayi bölgesi kurulacak.

➲ ZEYTİNBURNU TAŞINACAK

Zeytinburnu'ndaki tesisler, sanayi bölgelerine taşınacak. Çalışmanın 2014 yılının ilk çeyreğinde başlaması planlanıyor. Bu çerçevede dağınık haldeki işletmeler bir araya getirilecek. Taslak plana göre, dişi hayvanların üreme dönemi olan 3 yaşına kadar kesimi de önlenecek. Üreme döneminde kesimin, hayvan varlığının devamlılığı önündeki engellerden biri olduğunun altı çiziliyor.

➲ GDO'SUZ PAMUK TANITILACAK

Dünyada üretilen pamuğun yüzde 75'inin GDO'lu pamuktan oluşuyor. Dünyanın en iyi organik pamuklarının üretildiği ülke olan Türkiye'nin organik pamuk üretiminin tanıtımına yönelik çalışmalar yapılacak. Tarım Bakanlığı koordinesinde, pamuk arzında yaşanan dalgalanmaların önüne geçmek için de bir takım önlemler alınması planlanıyor.

➲ STYLE TURKISH PLATFORMU KURULACAK

Üretim yapan firmaların teknik problemlerinin çözümü için akademisyen ve araştırmacılarla bilgi alışverişinde bulunacakları bir platform oluşturulması planlanıyor. 'Styleturkish' portalı içinde web tabanlı bir platform kurulacak.

➲ KADIN İSTİHDAMI TEŞVİK EDİLECEK

Plan çerçevesinde kadın istihdamının teşvik edilmesine yönelik çalışmalar da yapılacak. Bu doğrultuda yapılan çalışmalarda hazır giyim ve ayakkabı sektöründe makine başında çalışan kadınların beceri gerektiren hassas işlerde daha başarılı olduğu tespit edildi. Elde edilen bu veriler çerçevesinde de kadın istihdamını artıracak işçi ücreti, işveren hissesi desteği gibi imkânlar da sağlanması planlanıyor.

Eylem planında kayıtdışılığa yönelik çalışmalar da var.

Pamuk arzında yaşanan dalgalanmanın da önüne geçilmesi planlanıyor.

batısı arasında lojistik köyler oluşturularak masraflar azaltılacak.

Kayıtdışılık önlenecek

Planın paydaşlarından biri olan Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi, taslak çalışması hazırlanan ve 2014'ün ilk çeyreğinde uygulanması planlanan 2013-2017 Eylem Planı'nda kayıt dışılığın da önüne geçilmesi için çalışmalar yapılacağını söylüyor. Büyükekşi, "Sektörün kümelenerek düzenli bir yapıya kavuşturulması için İstanbul'da faaliyet gösteren yaklaşık 800 örme işletmesi için özel bir örme sanayi bölgesi kurulacak. İstanbul Zeytinburnu'nda dağınık halde yer alan, çevre ve sağlık kurallarına uygun olmayan üretim tesisleri sanayi bölgelerine taşınacak" diyor.

Eylem Planına göre Doğu illerinde tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerinin kümelendiği bölgeler ile lojistik merkezleri, lojistik köyler oluşturulacak. Hükümet tarafından hazırlanan beş yıllık eylem planı ile tekstil, hazır giyim ve deri sektörüne yönelik lojistik merkezleri kurulacak. Plan çerçevesinde yapılacak uygulamalar ile dağınık haldeki işletmeler bir araya getirilecek. Taslak plana göre, dişi hayvanların üreme dönemi olan üç yaşına kadar kesimi önlenecek. Üreme döneminde kesimin, hayvan varlığının devamlılığı önündeki engellerden biri olduğunun altı çiziliyor.

Taslak planında, Türkiye için stratejik bir ürün olan pamuk konusuna da ayrı bir yer açılıyor. Pamuğa yönelik çalışmalar büyük önem taşıyor.

Dalgalanma duracak mı?

Ulusal Pamuk konseyi (UPK) Başkanı Barış Kocagöz, Tarım Bakanlığı'nın koordinesinde, pamuk arzında yaşanan dalgalanmaların önüne geçmek için çalışmalar yapılmasının planlandığına işaret ediyor.

Türkiye için stratejik bir ürün olan pamuk konusunda yapılacak çalışmaların büyük önem taşıdığına işaret eden Kocagöz, yapılacak çalışmaları şöyle özetliyor:

"Üretimi, 1 milyon ton seviyelerinde tutabilecek dinamik bir mekanizma geliştirilerek, pamuk kalitesinin artırılması planlanıyor. Dünya genelinde

üretilen pamuğun yüzde 75'i GDO'lu pamuktan oluşuyor. Oysa Türkiye'de üretilen pamukların tamamının GDO'suz olduğundan hareketle özel tanıtım yapılacak. Türkiye'nin en önemli ürünlerinden biri olan organik pamuk üretiminin yapılacak çalışmalarla özendirilip üretimin artırılması sağlanabilirse bu çalışmalar hedefine ulaşmış olur. Organik pamuk üretiminin özendirilmesi ve ekim alanlarının artırılması, hem çiftçi açısından hem de tekstil-hazır giyim sektörlerimiz bakımından yerinde ve yararlı bir çalışma olacaktır."

Eylem planı çerçevesinde yapılacak bir diğer çalışma ise küçük işletmelere yönelik olacak. Yapılacak düzenlemeyle, küçük ölçekli hazır giyim ihracatçılarının kullandığı ithal girdilerdeki gümrük vergilerinin istisna kapsamına alınması sağlanacak. Böylece bu durumdaki işletmelere, serbest bölgelerde faaliyet yapma imkânı sağlanacak.

Yapılacak düzenlemeyle, küçük ölçekli hazır giyim ihracatçılarının kullandığı ithal girdilerdeki gümrük vergilerinin istisna kapsamına alınması sağlanacak.

Kadın istihdamına teşvik

Eylem Planı çerçevesinde, kadınlar da düşünüldü. Yapılan çalışmalarda, hazır giyim ve ayakkabı sektöründe makine başında çalışan kadınların beceri gerektiren hassas işlerde daha başarılı olduğu tespit edildi. Bu çerçevede de kadın istihdamını artıracak işçi ücreti, işveren hissesi desteği ve sosyal destekler gibi imkânlar da sağlanması planlanıyor.

İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) Başkanı Hikmet Tanrıverdi, hazırlanan eylem planı çerçevesinde Doğu-Batı arısındaki bağlantıyı kolaylaştırmak için lojistik köyler kurulacağını söylüyor.

Eylem Planına yönelik Doğu illerinde tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerinin kümelendiği bölgeler ile lojistik merkezleri oluşturulacağını da vurgulayan Tanrıverdi, "Hükümet tarafından hazırlanan 5 yıllık eylem planı ile tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerine yönelik lojistik merkezler kurulacak. Doğu illerinde tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerinin kümelendiği bölgeler ile İstanbul ve diğer liman şehirleri arasında lojistik maliyetlerini düşürmeye yönelik tedbirler alınması planlanıyor" diyor.

Masraflar azaltılacak

Ulaştırma Bakanlığı koordinesinde yürütülecek faaliyet kapsamında, Türkiye'nin doğusu ile batısı arasında lojistik köyler oluşturularak masrafların azaltılması ve bu sayede bu sektörlere rekabetçilik bakımından destek sağlanması planlanıyor. Bu çalışmalar ile kayıt dışılığın önüne geçilmesi, merdiven altı üretimin ortadan kaldırılması ve sektörün kümelenerek düzenli bir yapıya kavuşturulması da öngörülüyor.

Bu çalışmalar kapsamında İstanbul'da faaliyet gösteren yaklaşık 800 örme

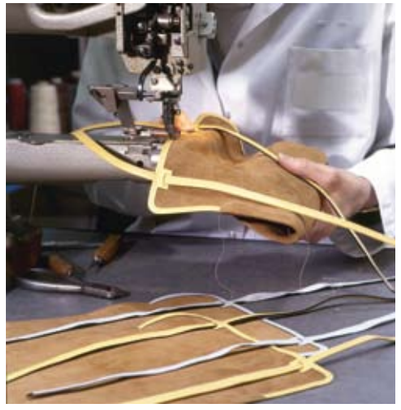

işletmesinin de kurulacak olan özel örme sanayi bölgesine taşınması planlanan çalışmalar arasında yerini alıyor. İşletmelerin daha düzenli bir yapıya kavuşması ve daha medeni şartlarda faaliyet göstermeleri için de İstanbul Zeytinburnu'nda dağınık halde yer alan, çevre ve sağlıklı kurallarına uygun olmayan üretim tesislerinin sanayi bölgelerine taşınması da bir diğer önemli çalışma olacak. Bu çalışmalara, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi paydaş olarak katılacaklar.

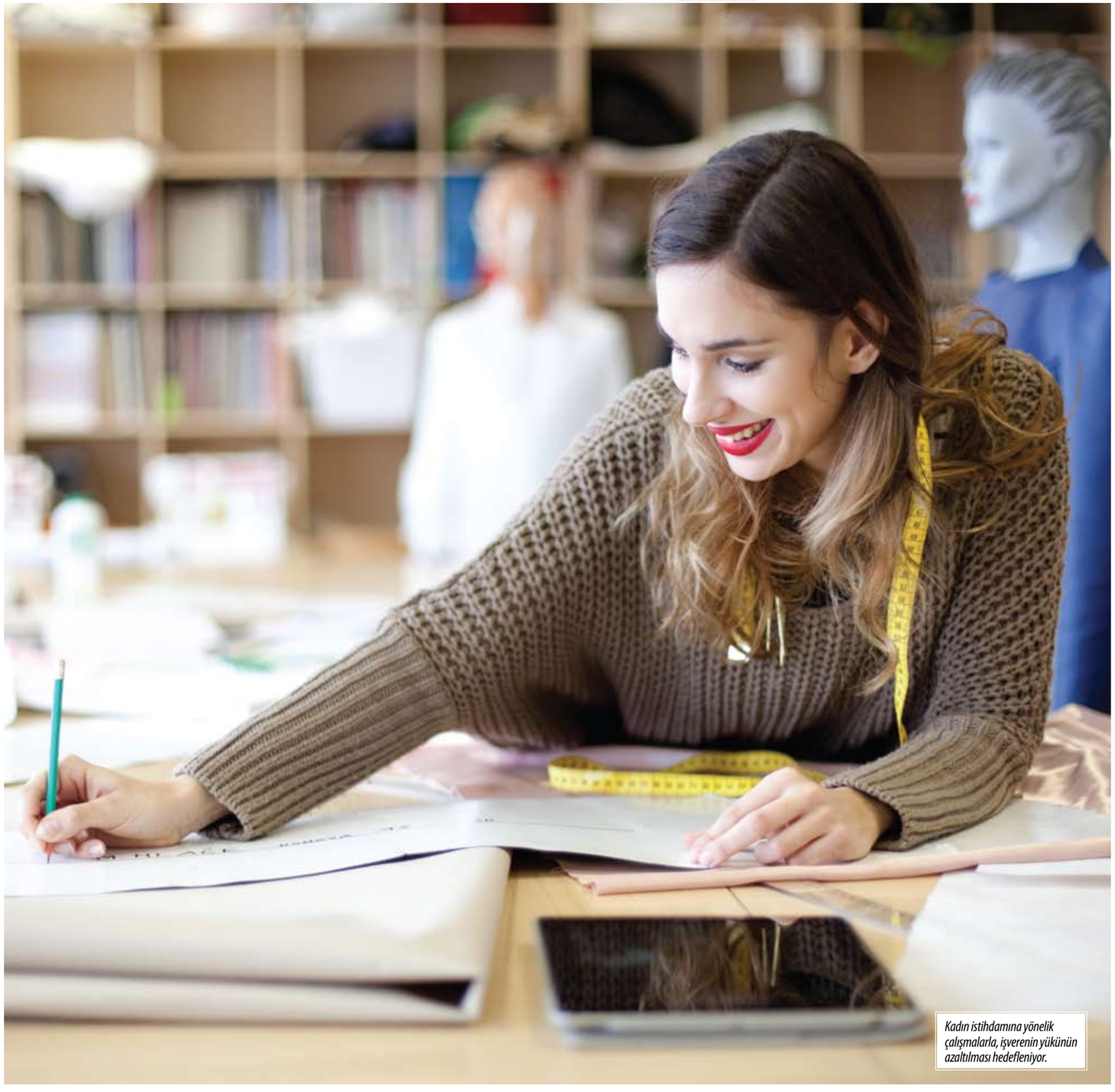

Kadın istihdamına yönelik çalışmalarla, işverenin yükünün azaltılması hedefleniyor.

Birinciliği, Coats Türkiye İplik Sanayi A.Ş. göğüsledi.

YARATICI FİKİRLER ÖDÜLLENDİRİLDİ

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası'nın düzenlediği 1. Yalın 6 Sigma Proje Yarışması'nın kazananları belli oldu. Yarışmaya, 10 farklı tekstil firmasından toplam 60 özgün proje katılırken, dört proje ödül almaya layık görüldü. **Ceren Ermiş / Araştırma Uzmanı**

Dereceye giren ilk dört proje, Değerlendirme Kurulu tarafından belirlendi.

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası'nın 2007 yılından beri desteklediği, Yalın 6 Sigma projelerinde yer alarak firmalarına katkı sağlayan çalışanlar, emeklerinin karşılığını aldı. Sendikamız tarafından düzenlenen ve proseslerde mükemmellik amaçlayan çalışmaların desteklenmesi ve teşvik edilmesini amaçlayan 1. Yalın 6 Sigma Proje Yarışması'nın kazananları belli oldu.

Yarışmaya, 10 farklı tekstil firmasından toplam 60 özgün proje katıldı. Dereceye giren ilk dört proje sanayiciler, akademisyenler, bakanlık yetkilileri ve profesyonel yöneticilerden oluşan bir Değerlendirme Kurulu tarafından, aşağıda bulunan kriterler çerçevesinde belirlendi:

- Projenin sağladığı verimlilik/iyileşme oranının yüksekliği.
- Proses iyileştirmenin müşteriye etkisi.

Değerlendirme kurulu üyeleri

- ODTÜ Endüstri Müh. Bölümü / Öğretim Üyesi Prof. Dr. Gülser Köksal
- SPAC Danışmanlık Genel Müdürü Akın Polat
- T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Kurumsal AR-GE Destekleri Şube Müdürü A. Murat Yıldız
- SASA Polyester San. A.Ş. Genel Müdürü Toker Özcan
- COATS İK Direktörü ve Genel Sekreteri İlhami Öztürk
- Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı İstanbul Temsilcisi Haluk Zontul

Yarışmada, Bossa Ticaret ve Sanayi A.Ş. üçüncü oldu.

- Proses iyileştirmenin yalın altı sigma yaklaşımının doğru kullanımı sonucu gerçekleşmesi.
- Proje ekibinin, ekip olarak çalışması.
- Verimlilik/üretim artışı kaynaklı finansal kazancın tutarı.
- Projenin global rekabetteki kıyaslaması.

Birincilik ödülünün 20 bin, ikincilik ödülünün 15 bin, üçüncülük ödülünün 10 bin ve mansiyon ödülünün 5 bin TL olduğu yarışmada, birinciliği Coats Türkiye İplik Sanayi A.Ş., ikinciliği YÜNSA Yünlü Sanayi ve Ticaret A.Ş., üçüncülüğü Bossa Ticaret ve Sanayi A.Ş. ekipleri kazandı. Bahariye Mensucat Sanayi ve Ticaret A.Ş. ise mansiyon ödülü aldı.

Ayrıca, nihai değerlendirmeye kalan 10 proje liderinin ve ekibinin 18-20 Şubat 2014 tarihleri arasında Paris'te gerçekleşecek olan Premiere Vision Fuarı'na katılımları sendikamız tarafından karşılanacak. Ödül töreni ise, 26 Aralık 2013 tarihinde İstanbul Point Otel'de gerçekleştirilecek geniş kapsamlı büyük bir organizasyonla yapılması öngörülüyor. Nihai değerlendirmeye kalan tüm proje liderleri ve ekibi bu organizasyona davet edilecek.

Nihai değerlendirmeye kalan 10 proje lideri ve ekibinin Paris'te gerçekleştirilecek 'Premiere Vision Fuarı'na katılımları, sendikamız tarafından karşılanacak.

Enerji maliyetinin düşürülmesi

Coats Türkiye İplik Sanayi A.Ş.'de Kalite Güvence Müdürü olarak görev yapan Onur Yüksel'in birincilik ödülünü aldığı 'İplik İmalatında Enerji Maliyetlerinin Düşürülmesi' isimli projesi şöyle: Fabrikalarda üretim kapasitesini artırmak için akla gelen ilk şey; makina hızının artırılmasıdır. Ancak makina hız artışının elektrik tüketimi üzerindeki negatif etkisi genellikle gözardı edilir. Bu projede, yüksek enerji tüketimli geleneksel büküm

Bahariye Mensucat Sanayi ve Mensucat A.Ş., mansiyon ödülüne layık görüldü.

Yalın 6 Sigma Projesi yarışmasında; birinciliğe 20 bin, ikinciliğe 15 bin, üçüncülüğe 10 bin TL ödül verildi. Mansiyon ödülü ise 5 bin TL ile ödüllendirildi.

makinasında, makina devri 13.000'den 11.000 devir/dakikaya düşürülerek, sadece yüzde 15 imalat kaybına karşılık elektrik tüketiminde yüzde 34 tasarruf sağlandı.

SETUP sürelerinin azaltılması

İkincilik ödülüne layık görülen Yünsa Yünlü Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de Çözgü ve Dokuma İşletmeleri Mühendisi olarak görev yapan Şevket Serdar Tok'un Dokuma Tezgâhlarında SETUP Sürelerinin Azaltılması adlı çalışması ise SETUP sürelerinin düşürülmesini, darboğazların azaltılmasını, maliyetlerin düşürülmesini ve ürün kalitelerinin artırılmasını hedefliyor. Proje, dokuma tezgâhlarında 220 dakika süren SETUP sürelerinin SMED sistemi kullanılarak 59 dakikaya düşürülmesini ve tip değişim ekibinin daha rahat çalışabilmesini sağlayan teknikleri anlatıyor.

YÜNSA Yünlü Sanayi ve Ticaret A.Ş., ikincilik ödülünü aldı.

Üçüncülük ödülünü alan ve Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri A.Ş.'de Dış Giyim İşletmeleri Makine ve Enerji Şefi olarak görev yapan Ali Delikanlı'nın 'Atık Su Arıtma Tesis Maliyetlerinin Azaltılması' isimli matematiksel modeli, yetkililerin istediği standartları sağlamasının yanında kimyasal madde ve enerji maliyetlerini yüzde 70 azaltarak, Bossa özelinde yapılan hesaplara göre 340 bin TL/Yıl kazanç elde edilmesini öngörüyor.

İplik kalitesinin iyileştirilmesi

Mansiyon ödülüne layık görülen Bahariye Mensucat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de Kalite Güvence Müdürü olarak görev yapan Şansal Çetin'in 'İplik Kalitesinin İyileştirilmesi' isimli projesinin detayları ise şöyle: Projede iplik Uster Cvm, ince, kalın, neps, mukavemet ve tüylülük değerleri incelendi. İplik kalitesinin iyileştirilmesi sonucunda; bobin kesme sayısının azalması, iplik kaynaklı dokuma hatalarının azalması, dokumada atkı ve çözgü kopuşlarının azalması, cımbız işlem süresinin azalması hedeflendi.

Eurocoton Başkanlar Toplantısı, geleneksel akşam yemeği ile sona eriyor.

TRANSATLANTİK DEĞİŞİM!

2013 yılının son Eurocoton Başkanlar Kurulu Toplantısı'na sendikamız da katıldı. Toplantıda konuşma yapan Avrupa Komisyonu Ticaret Genel Müdürlüğü ABD ve Kanada Birim Yöneticisi Damien Levie, 2016 sonuna kadar imzalanması beklenen Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı hakkında bilgi verdi. **Ceren Ermiş / Araştırma Uzmanı**

Brüksel'de 27-28 Kasım 2013 tarihleri arasında yapılan Eurocoton Başkanlar Kurulu Toplantısı ve geleneksel akşam yemeği, Avrupa'nın ve AB Komisyonu'nun sektörle ilgili önemli isimlerini bir araya getirdi. Toplantılara Sendikamız Danışma Kurulu Üyesi, Eurocoton Başkan Yardımcı Mustafa Denizer ve Araştırma Uzmanı Ceren Ermiş'in yanı sıra İTKİB Brüksel Temsilcisi Haluk Özelçi de katıldı.

Toplantıya konuşmacı olarak çağrılan Avrupa Komisyonu Ticaret Genel Müdürlüğü ABD ve Kanada Birim Yöneticisi Damien Levie, genel hatlarıyla ABD ve AB arasındaki Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP) müzakere süreci ile ilgili olarak şunları söyledi: "TTIP 90'lı yıllara dayanan bir oluşum. Fakat 2008'de Batı ekonomisinde yaşanan kriz ve DTÖ nezdinde yürütülen görüşmelerin başarısız olması sonucu yeniden gündeme getirildi. Anlaşmanın 2016 sonuna kadar imzalanması öngörülüyor. Söz konusu anlaşmanın yürürlüğe girmesi itibariyle mallarda gümrük tarifelerinin sıfırlanması, belirli hassas sektörlerde ise farklı oranlardaki anlaşmaların yapılması planlanıyor. AB ve ABD arasında şu anda 2.4 trilyon euro değerinde ortak yatırım stoğu; günlük 1.8 milyar, yıllık ise 723 milyar euro değerinde mal ve servis ticaret hacmi ve 15 milyonluk bir istihdam hacmi bulunuyor. Buna karşılık görüşmelerde, özel ticaret ve yatırım konuları, kamu alımları, idari işler, ticarette teknik engeller, enerji, ham maddeler gibi başlıkların görüşüldüğü anlaşılıyor. Üçüncü tur müzakereler Aralık 2013'te yapılacak. ABD'nin talebi üzerine tekstil ve hazır giyim görüşmeleri, ayrı müzakere edilmek üzere dışarıda bırakıldı."

Sektöre ilgili önemli isimler biraraya geldi.

Ortaklığın etkileri

Levie ayrıca, transatlantik anlaşmasının tamamlanması halinde günümüzün en büyük ve en kapsamlı ikili ticaret anlaşması olarak yürürlüğe gireceğini belirterek, ortaklığın öngörülen etkilerini şöyle sıraladı: "AB'nin ABD'ye ihracatının yüzde 28 oranında, yıllık gelirinin ise yüzde 0.5 ila yüzde 1 oranında artması bekleniyor. İhracata bakıldığında AB'nin yüzde 6, ABD'nin ise yüzde 8 oranında artış kaydedeceği düşünülüyor. AB ihracatının başta motorlu taşıtlar ve metal sanayii olmak üzere birçok sektörde artış sağlayacağı öngörülüyor. Bu oran motorlu taşıtlar sektöründe yüzde 42, metal ürünlerde yüzde 12, işlenmiş gıda ve kimyasallarda yüzde 9, diğer mamul ürünlerde yüzde 6 olarak bekleniyor. Taraflar bu müzakereleri bir an önce sona erdirmek istiyorlar."

Toplantının ticaret ve sanayi politikaları ile ilgili bölümünde; İsviçre ile Çin arasında gerçekleşen Serbest Ticaret Anlaşması ve etkileri, Pakistan'ın Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi + (GSP+) kapsamına alınması, EURATEX bünyesinde görüşülen menşe kuralları ile ilgili bilgiler üyerlere aktarıldı.

Temsilcilerimiz Brüksel'de bulundukları süre zarfında TÜSİAD Uluslararası Koordinatör ve AB Temsilcisi Dr. Bahadır Kaleağası, Brüksel T.C. Daimi Büyükelçiliği Ticaret Başmüşaviri Sema Özküten Baygün ve Ticaret Müşaviri Nilgün Kaya Bükülmez ile ayrıca bir araya gelerek muhtemel iş birlikleri ile ilgili görüşmeler yaptı.

MAHFİ EĞİLMEZ

2014'e doğru dünyanın ekonomik görünümü

2013 yılı, küresel ekonomi için de Türkiye ekonomisi için de parlak geçmedi. 2014 yılına bu olumsuzlukların etkisi altında bakıldığı kesin. IMF ve diğer tahmin yapan kurumlar 2014 yılında küresel sistemin yavaş büyüyeceğini, ticaret hacminin hızlı artmayacağını öngörüyorlar.

2013 yılı, küresel ekonomi açısından kimi zaman toparlanma, kimi zaman sıkıntı, kimi zaman ortalama bir eğilim sergileyerek geçti. ABD ekonomisi bir toparlanma eğilimi içine girmesine karşın bu toparlanma eğilimleri, Başkan Obama'nın bütçe yasasının sağlık reformu nedeniyle Kongre'de onaylanmaması, ABD Hazinesi'nin borçlanma tavanının artırılmasına ilişkin yasanın kabul edilmemesi gibi nedenlerle gölgede kaldı. Her iki sorun da geçici olarak Şubat 2014'e kadar çözümlenmiş görünüyor. Ancak çözümler kalıcı olmadığı için ekonomideki toparlanmayı gölgede bırakmaya devam ediyor. ABD Merkez Bankası (FED) 22 Mayıs'ta yapılan "Tahvil alımlarının azaltılabileceği" açıklamasına karşın aylık olarak 85 milyar dolar tutarındaki tahvil alımlarını azaltmadan sürdürüyor. Buna karşılık FED'in bu alımları azaltacağı beklentisi küresel sistem üzerinde likidite darlığı yaratabileceği endişesiyle olumsuz etkiler yarattı ve yaratmaya da devam ediyor.

Avrupa, ABD'den biraz daha sıkıntılı bir ekonomik yapı içinde bulunuyor. Her ne kadar belirli bir toparlanma ortaya çıkmış olsa da, ekonomik güç farklılıkları sorun olmaya devam ediyor. Fransa ve İtalya başta olmak üzere Avrupa ülkeleri euro'nun adeta bir Deutsche Mark'a dönüştüğüne ve Almanya'yı temsil ettiğine ilişkin eleştiriler, sıklıkla dile getiriliyor. Güçlü euro'nun Almanya dışındaki Avrupa ülkeleri için sıkıntılar yarattığı savunuluyor.

Morgan Stanley'in ağustos ayı ekonomi raporunda kırılgan beşli diye bir gruplandırma ortaya atıldı. Kırılgan beşli olarak adlandırılan bu grupta Hindistan, Brezilya, Endonezya, Türkiye ve Güney Afrika yer alıyor. FED'in 22 Mayıs'ta tahvil alımlarını azaltmaya başlayacağı yolundaki açıklamasının ardından yükselen piyasa ekonomilerine giden yabancı fonlarda azalma ortaya çıktı. Hatta bu, zaman zaman tersine akımlara da döndü.

Kırılgan beşli gruplandırması da FED'in tahvil alımlarını azaltacağına ilişkin açıklamasından sonra ortaya çıktı. FED'in bu açıklamasının ardından paraları en çok değer kaybeden yükselen piyasa ekonomileri bu beş ülke oldu. Bu ülkelerin böyle bir grubun içinde değerlendirilmesinin nedenleri olarak yüksek cari açık oranları, yüksek enflasyon oranları ve büyüme performansındaki düşüşler gösteriliyor. Bu ülkelerin dış finansman ihtiyaçlarında önümüzdeki dönemde önemli artışlar olacağı ve FED'in kolay para politikasını terk etmesi halinde bu ekonomilerin gerekli dış finansmanı bulmakta çok zorlanacakları tahmin ediliyor. Bunlara ek olarak, bu ülkelerin hepsinde gelecek yıl genel seçimlerin yapılacak olması, siyasal belirsizliklerin ortaya çıkmasına ve dolayısıyla risklerin artmasına yol açıyor.

2014'e girerken Türkiye

Türkiye 2013 yılını cari açığı düşürmeye yönelik önlemlerle geçirdi. Yapısal reformlar bir türlü yapılamadığı için daha çok kur, faiz, büyümeden feragat gibi geçici önlemlere yönelindi. Merkez Bankası, gecelik fonlama faizlerini önce açık biçimde sonra da örtülü olarak artırdı ve fonlama maliyetini yüzde 7.75 dolayına çekti.

Faiz artırımına karşın kurda yeterince düşüş olmamasının temel nedeni şirketlerin açık pozisyonlarını kapatmaya çalışmaları ve bu nedenle döviz talebini artırmış bulunmaları. 2012 yıl sonunda uluslararası yatırım pozisyonu net olarak (Türkiye'nin toplam döviz varlıklarıyla toplam döviz yükümlülükleri arasındaki fark) eksi 421 milyar dolardı. Bu fark, bu yılın ilk çeyreğinde 443 milyar dolara çıkmış ve ikinci çeyrekte düşüşe geçerek 422 milyar dolar olmuştu. Üçüncü çeyrek sonunda fark 400 milyar dolara gerilemiş bulunuyor. Yani Türkiye döviz varlıklarını artırıyor, döviz yükümlülüklerini azaltıyor. 2001 krizinde açık pozisyon nedeniyle bankaların başına gelenleri bilen reel kesim şirketleri, FED'in tahvil alımlarını kısmaya başlaması halinde başlarına aynı şeylerin gelmemesi için açık pozisyonlarını kapatmaya çalışıyorlar.

Türkiye, 2013'ü cari açığı düşürmeye yönelik çalışmalarla geçirdi. yapısal reformlar ise yapılamadı.

Bu da dövize talebi artırıyor ve döviz kurlarının daha fazla düşmesini engelliyor. FED'in ilk açıklamasından sonra ülkeden çıkan yabancı fonların çıkış için yarattığı taleple yükselen kurlar, 2013 yılının son çeyreğinde yerli şirketlerin pozisyon kapatmak için yarattığı döviz talebiyle yüksek kalıyor.

Üçüncü çeyrek itibariyle Türkiye'nin uluslararası rezervleri de 146.3 milyar dolar görünüyor. Bunun 130.8 milyar doları Merkez Bankası'nda (109.8 milyar dolar döviz rezervi + 20.9 milyar dolar altın rezervi) 15.6 milyar doları da (döviz olarak) bankalarda bulunuyor. Dolayısıyla Türkiye, FED'den gelecek bir dalgalanmaya karşı döviz rezervleriyle de hazırlıklı görünüyor.

2014 yılı için öngörüler

2013 yılı, küresel ekonomi için de Türkiye ekonomisi için de parlak geçmedi. 2014 yılına bu olumsuzlukların etkisi altında bakıldığı kesin. O nedenle IMF ve diğer tahmin yapan kurumlar 2014 yılında küresel sistemin yavaş büyüyeceğini, ticaret hacminin hızlı artmayacağını tahmin ediyorlar. Örneğin IMF, 2014 yılı için küresel büyüme tahminini yüzde 4.1'den yüzde 3.6'ya, ABD'nin büyüme tahminini yüzde 2.9'dan 2.6'ya, gelişme yolundaki ülkelerin büyüme tahminini de yüzde 5.9'dan 5.1'e düşürmüş bulunuyor. IMF'nin yükselttiği tek büyüme tahmini Euro Bölgesi büyüme tahmini (yüzde 1 den yüzde 1.2'ye). IMF, küresel ticaret hacmi artış beklentisini de yüzde 5.8'den yüzde 4.9'a düşürmüş durumda.

2014 yılına bakarken, karşımızda üç önemli konu bulunuyor: (1) Küresel sistemde büyüme oranları ve ticaretin artış hızı geriliyor (ihracat pazarlarımıza yönelik bu olumsuz gelişme bizim için de olumsuz bir gelişme olarak değerlendiriliyor). (2) Küresel sistemde finansman koşullarında bozulma bekleniyor (dış finansman ihtiyacımızı karşılama açısından bizim için olumsuz gelişme olarak görülüyor). (3) Emtia fiyatlarında gerilemeler bekleniyor (petrol, doğalgaz gibi ürünleri yüksek miktarda ithal etmek zorunda olduğumuz için bizim açımızdan olumlu bir gelişme olarak bakılıyor).

Dış finansman sıkıntısıyla gireceğimiz 2014 yılına daha hazırlıklı olarak girebilirdik. Bunun yolu yapısal reformlardan geçiyordu. En başta cari açığı düşürecek 'geçici ve kısmi ithal ikamesi' yapılması ve tasarruf oranlarının artırılması gerekiyordu. Ne yazık ki her ikisinde de gereken adımları atamadık. Yürürlüğe konulan teşvik sistemi cari açığa neden olan ithalatı ikame etmeye yönelmek yerine daha çok 'istihdam yaratıcı önlemler' olarak karşımıza çıktı. Kuşkusuz istihdam yaratmak da çok önemli bir ekonomi politikası hedefidir; ancak Türkiye'nin bugün bir numaralı sorunu cari açıktır. Tasarrufları artırmak ve dolayısıyla cari açığı bu yolla frenlemek amacıyla yapılan tek şey bireysel emeklilik sisteminin (BES) yaşama geçirilmesi oldu. Kuşkusuz BES'in tasarrufları artırmaya katkısı olabilir. Ancak buradan bir mucize beklemek anlamsızdır. Türkiye'nin tasarruf oranı 2013 yılında yüzde 12.6'ya kadar geriledi. Bu oran Çin'de yüzde 51.4, Endonezya'da yüzde 31.2, Hindistan'da yüzde 30.6, Rusya'da yüzde 28.3, Brezilya'da yüzde 15.8, Güney Afrika'da yüzde 13.2'dir. 2013 yılında tasarrufların GSYH'ya oranı yüzde 12.6, yatırımların GSYH'ya oranı yüzde 19.6'dır. Aradaki fark da bize yüzde 7'lik cari açığı veriyor.

2014 yılına girerken Türkiye ekonomisinin en güçlü olduğu alan kamu maliyesidir. Bütçe açığı yüzde 1.5 – 2 arasında istikrar kazanırken, kamu borç yükü de sürekli gerileyerek yüzde 35'lere gelip dayanmış bulunuyor.

Şirketlere öneriler

2014 yılında tüketim talebinde artış olmasını bekliyorum. Dolayısıyla 2013 yılına göre daha fazla bir taleple karşılaşma olasılığı var. Buna karşılık dış finansman açısından sıkıntılı bir döneme giriyoruz. Bu çerçevede açık pozisyonları olabildiğince kapatarak, olanları da hedge ederek FED'in tahvil alımlarıyla ilgili kararlarından kaynaklanabilecek döviz dalgalanmalarına hazırlıklı olmakta yarar olduğunu düşünüyorum.

LABORATUVARLARA ADANAN BİR HAYAT

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İstanbul Laboratuvarı Müdürü Yaşar Çiftçi, kurucusu olduğu ve 12 yıldır başında bulunduğu laboratuvardan söz ederken gözleri parıldıyor. Çiftçi'nin gümrük laboratuvarları konusundaki bilgisine başvurduk.

Bugün, İstanbul, İzmir, İzmit, Bursa, Mersin ve Ankara'da olmak üzere altı gümrük laboratuvarı hizmet veriyor.

Laboratuvarlara adanan bir hayat. 34 yıllık tecrübe. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İstanbul Laboratuvarı Müdürü Yaşar Çiftçi, Gazi Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümü'nden mezun olduktan sonra hedefini belirlemiş. 250 kişi arasından ilk sekize girerek Hacettepe Üniversitesi'nde yüksek lisans yapmış. 1980 yılından beri gümrük laboratuvarlarında çalışıyor. Aklımızdaki tüm soruları sorduk, Çiftçi yanıtladı.

Türkiye'de gümrük laboratuvarlarının tarihi nedir?

Osmanlı'dan beri gümrük laboratuvarları var. Ancak o zamanki laboratuvarlar daha çok analitik kimya ile ilgileniyorlardı. Toplam 24 gümrük laboratuvarı vardı. Türkiye'nin Gümrük Birliği'ne girmesiyle, Avrupa Birliği çalışmaları doğrultusunda çok sayıda, ancak işlevi az, 24 gümrük laboratuvarı kapatıldı. Gümrük laboratuvarlarının modernizasyonu projesi adı altında altı gümrük laboratuvarı kuruldu.

Türkiye'deki ilk tekstil laboratuvarı nasıl kuruldu?

1996'da Gümrük Birliği'ne girilmesiyle birlikte Bayrampaşa'da Gıda Laboratuvarı kuruldu. Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası ile yaptığımız ortak çalışma doğrultusunda Gıda Laboratuvarı'nın bünyesi içerisinde Tekstil Laboratuvarı'nın oluşturulması çalışmalarına başladık. Eski Başkan Halit Narin ve diğer üyeler, hepsi görüşlerimize duyarlı davrandı. Altı laboratuvarın ihtiyaçlarıyla ilgili bir liste hazırlandı. Tekstil İşveren Sendikası'nın büyük desteğiyle ilk Tekstil Laboratuvarı hizmete girdi.

Tekstil laboratuvarları ne işlev görüyor?

Mevcut cihazlarla kanserojen boyaların analizini yapıyoruz. Oyuncaklar da, üzerlerinde bulunan dokuma ve bezlerden dolayı tekstil kategorisine giriyor. Oyuncaklar ve kırtasiye ürünlerinde fitalat ve ağır metal, ayakkabılarda ise fitalat denetimi yapılması gerekiyor.

Tekstil laboratuvarının işleyişinden bahsedebilir misiniz?

İstanbul Laboratuvarı'nda toplam 44 kişi çalışıyor. Bunların 27'si kimyager. Tekstil laboratuvarında ise bir şef, bir laborant, iki kimyager olmak üzere dört kişi görev yapıyor. Kayıttan gelen eşya, bölüm şefine geliyor. Bölüm şefi gelen eşyaları inceliyor. Sonra gerekli testler uygulanıyor.

İstanbul Laboratuvarı nasıl hizmete başladı?

2001 yılında eski Gümrükler Genel Müdürü, şimdiki Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Remzi Akşin, programın hazırlanması için beni Ankara'ya çağırdı. Ben de laboratuvarlarda bulunması gereken ekipmanlarla ilgili program hazırladım. Modernizasyon çalışmalarına başladık. İstanbul Laboratuvarı'nın şu an bulunduğu arsa, 2003 yılında, Milli Emlak tarafından tahsis edildi. 2008 itibariyle bu modern binaya taşındık. Laboratuvar, Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın Hayati Yazıcı'nın katılımıyla açıldı.

Laboratuvarda hangi üniteler bulunuyor?

Kurulan laboratuvar içinde beş ayrı ünite var: petrol, tekstil (kâğıt ve deri), gıda, metal, polimer. Ankara'da risk analizleriyle ilgili bir bölüm var. Gümrüklerden gelen tüm eşyalar takip ediliyor. Eşya gümrüğe geldiği andan itibaren kırmızı, sarı ya da mavi hatta düşer. Sarı hattakiler incelemeden geçer, kırmızı hattakiler direkt laboratuvara yönlendirilir.

Ürünler hangi şüphelerle size iletiliyor?

2012 yılına bize iletilen ürünler, eşyanın tarifesi ile ilgili şüphelerle ilgiliydi. Biz sadece tekstil eşyasının bileşenlerinin taahhüt edildiği oranı karşılayıp karşılamadığını test ederdik.

2012'de ne gibi değişiklikler yaşandı?

Artık bizim bölge müdürlüklerimiz Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü değil Gümrük Ticaret Bölge Müdürlüğü. Laboratuvarımız daha önceden gümrük laboratuvarıydı, şu an Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü'ne bağlı Laboratuvar Müdürlüğü adını aldı. Bundan böyle sadece gümrükten gelen ürünler değil, eşyası ile ilgili bilgi edinmek isteyen mükellefler de laboratuvarları kullanılıyor.

> Oyuncaklar, üzerlerindeki dokuma ve bezlerden dolayı tekstil kategorisine giriyor. Oyuncaklar ve kırtasiye ürünlerinde fitalat ve ağır metal denetimi yapılmalı.

Çiftçi, gümrük laboratuvarlarının gösterdiği gelişimden memnun.

Laboratuvarların gelir kaynağı nedir?

Tahliller, Gümrük Müsteşarlığı'nın belirlediği bir ücrete tabi. Bu ücretlerle cihaz ve kimyasal madde ihtiyaçları karşılanıyor. Döner sermaye oluşturuluyor. Senelik beş milyon TL bizi döndürüyor. Laboratuvara 30 bin beyanname geliyor. 100 bin numuneden ücret alınıyor. Ancak bir ürünün tahlilinden en fazla 600 TL alabiliyoruz.

Tekstilcilerin laboratuvarla ilişkisi ne durumda?

Zaman zaman bilgi alışverişimiz oluyor. Bize fazla bir şikâyet gelmiyor. Demek ki iyi durumdayız.

Giysilerde kök boyaların yerini alan azo bileşikler, yasal sınırların üzerinde olması durumunda kansere yol açabiliyor.

İstanbul Laboratuvarı, yakın zamanda çanta, ayakkabı ve kauçukları da test edecek.

Sizden başka testleri uygulayan kurumlar hangileri?

Kanserojen boyayla ilgili devlet tarafından yetkilendirilmiş Eko-Teks Laboratuvarı var. Bir de giyim şirketlerinin kendi laboratuvarları var. Bizim laboratuvardaki cihazları aldığımız zaman arkadaşlarımız buralardaki arkadaşlarla temasa geçti. Orada hangi analizler yapılıyorsa burada da yapılıyor. Bakanımız açıkladı, Türkiye'ye giren malların yüzde 20, yüzde 30'unda yasaklı maddelere rastlanıyor. Ancak bugüne kadar bizim hiçbir analizimiz sonucunda kanserojen maddeye rastlamadık. Eko-Teks'te yapılan testlerde, özellikle oyuncaklar ve kırtasiye ürünlerde çıkıyor. Bu eşyalar derhal imha ediliyor. Bir daha yurda giremiyor.

Uzakdoğu'dan gelen mallarla ilgili şikâyetleriniz var mı?

Avrupa'dan gelen mallarla karşılaştırınca, Uzakdoğu'dan gelenler daha sağlıksız. Bizim laboratuvarımız daha yeni dâhil oldu. Tariflerle ilgili yaptığımız analizlerde yüzde 17 ile 20 arasında muhalifliğe rastlıyoruz. Ancak Uzakdoğu'dan gelen mallarda beyanın dışında oranlara daha fazla rastladığımızı söyleyebilirim.

> Bakanımız açıkladı, Türkiye'ye giren malların yüzde 20, yüzde 30'unda yasaklı maddelere rastlanıyor.

Ürünlerde niçin kanserojen boya kullanılıyor?

Çünkü ucuza mal ediliyor. Ürünler kanserojen boyayla boyanıyor. Arel amin fonksiyonu içeren boyalar ekonomik değeri olmayan boyalardır. Aman dikkat!

Testlerde yanlış sonuç elde etme olasılığınız nedir?

Mutlaka standart sapma var. Onun için en az üç kere test yapıyoruz. Onların ortalamasını alıyoruz. Mükelleflerin itiraz etme hakları da var. Bugün itibariyle akreditasyon müracaatında bulunduk. Kabul edilince mükellefler hakem laboratuvara gidebilecek. Akredite olunca hata yapma payınız sıfıra düşüyor.

İstanbul Laboratuvarı'nı nasıl bir gelecek bekliyor?

Çok yakın zamanda beş doktor, beş KPSS'yi kazanmış arkadaş bizlerle çalışmaya başlayacak. Ancak biz şu an Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın yeni düzenlemelerini bekliyoruz. Teknik personel ve cihaz olarak yeni düzenlemeye hazır olmak istiyoruz. Çanta, ayakkabı, kauçuk testleri için de hazır olacağız. Misal, bugün bir gıdanın ambalajında sağlığa zararlı bir madde bulunup bulunmadığına bakılmıyor. Şu an geçiş dönemindeyiz. Çok kısa süre sonra kontroller artacak. Akreditasyonumuz da onaylandıktan sonra uluslararası standartlarda bir laboratuvar olacağız.

Eylemlerin hedefindeki dev: WALMART

Tüm dünyadaki işçiler, Walmart'ın işçilerine yaşanabilir bir ücret ödenmesi için eylemler yaptı.

UNI Global Sendikası'nın girişimiyle tüm dünya genelindeki sendika ve işçiler, Walmart'ın ücret politikasına dikkat çekmek için bir dizi eyleme imza attı. 18-24 Kasım tarihlerine denk gelen Dünya Girişimcilik Haftası'nda düzenlenen eylemlerde, Walmart'ın tüm tedarik zinciri boyunca uyguladığı kötü istihdam politikalarına dikkat çekildi. Bu çerçevede; Arjantin, Brezilya, Kanada, Şili, Hindistan, Japonya, Meksika, Güney Afrika, El Salvador, İngiltere ve ABD'de koordine eylemler yapıldı.

UNI Global Sendika'nın Walmart'tan talepleri şöyle: İşçilere örgütlenme hakkı verilmesi ve işçilerin misilleme korkusu olmaksızın bir sendikaya üye olabilmesi. 2.2 milyon global iş gücüne yaşanılır ücretler ödemesi ve insana yakışır çalışma şartları sağlaması. UNI Global Sendika ile Walmart işçilerinin haklarını tüm dünyada güvence altına alan bir Global Çerçeve Anlaşması imzalaması. Bangladeş'te Yangın ve Bina Güvenliği Anlaşması'nı imzalaması ve firmanın tedarik zincirinde çalışan Tazreen, Rana Plaza ve Aswad fabrikalarında meydana gelen facialarının kurbanlarına tam ve adil tazminatlar ödemesi.

Bu arada Industri All Global Sendika'nın web sayfasında yer alan bir videoda şu bilgilere yer veriliyor: Dünyanın en büyük perakendecisi Walmart'ta 2.2 milyon işçi çalışıyor. Yıllık net satışları 466 milyar dolar. Tüm dünyada günlük cirosu 1.2 milyar dolar. Net geliri 17 milyar dolar. ABD'de 4 bin 600 mağazası var. Walmart mağazalarında bir tişört 5.97 dolara satılıyor. Bir satış elemanının maaşı ise 8.81 dolar/saat. Bu da bir yılda 15 bin 576 dolara karşılık gelirken federal yoksulluk seviyesi 23 bin 550 dolar. Videoda ayrıca fabrika işçilerinin olumsuz çalışma şartları, meydana gelen felaketler ve düşük ücretler vurgulanıyor.

18-24 Kasım tarihleri arasında Walmart'ın kötü istihdam politikasına dikkat çekildi.

Gelecek sentetik elyafın

Dünya nüfusu 2050'de 9.5 milyara çıkacak. Ancak kaynaklar sınırlı. Yün ve pamuk üretimi doğal sınırlarına dayandı. Teknolojinin gelişmesi ve refahın artması ile kişi başı elyaf tüketimi arttı, daha da artacak. Talep ancak sentetik elyafla karşılanabilecek. Ak - Pa Tekstil İş Geliştirme ve Pazarlama Müdürü Hakan Sözen, sentetik elyafın bugünkü durumunu ve geleceğini anlattı.

Ak-Pa Tekstil İş Geliştirme ve Pazarlama Müdürü Hakan Sözen, uzun yıllardır tekstil sektöründe çalışmasına rağmen heyecanını bir an bile kaybetmemiş. Röportaj için Gümüşsuyu'ndaki ofisine gittiğimizde bizi güler yüzle karşılıyor. Sabah erken bir saatte buluşmamıza rağmen oldukça dinamik. Tanışır tanışmaz kendimizi sentetik elyafla ilgili konuşurken buluyoruz.

Ak-Pa, Akkök Grubu'nun yurtdışı pazarlama ve ihracat faaliyetlerini yürütmek üzere 1976'da kurulmuş.

Sözen, gençliğinden itibaren dış ticaretle ilgilenmiş. Dış ticaret hayalini gerçekleştirebileceği herhangi bir şirkette çalışmayı kafaya koymuş. Kariyeri, birçok profesyonelden farklı seyretmiş. Halen çalışma hayatına başladığı Ak-Pa Tekstil A.Ş.'de görevli. İlk işi sentetik ipliklerin yurt dışına ihracı olmuş. Son 15 senede ise daha çok grubun elyaf ürününün pazarlamasında görev almış. Elyaf pazarlarken sektörü takip etmeye başlamış. Dünya elyaf piyasasını çok yakından takip etmiş. Böylelikle bu konuda önemli birikim edinmiş. Türkiye'de sentetik elyaf denince akla gelen kişilerden biri.

Sentetik elyafın piyasasını konuşmak üzere bir araya geldiğimiz Sözen, sözlerine başlarken öncelikle bu ürünün neden önemli olduğunu açıkladı: "Dünya nüfusunun artış hızı tekstili direkt olarak etkileyecek. Pamuk ve yün üretimi hayvancılık ve tarıma dayandığı için talebi karşılaması mümkün değil. O yüzden sentetik elyafların kullanımı giderek artıyor. Bugün dünya elyaf üretiminin yüzde 60'ı sentetik elyaf. Bu da demektir ki dünya üzerinde bulunan 10 kilo elyafın altı kilosu sentetik. Yakın gelecekte yedi kiloya çıkacak."

Sentetik, doğalı taklit eder

Aklımıza düşen ilk soruyu yönelttik. "Peki sentetik elyaf sağlıklı mı?" Sözen, "Sentetik elyaf, doğal elyaf türlerini bütün özellikleriyle taklit eder. Polyester pamuğu, akrilik yünü taklit etmeye çalışır. Onun özelliklerini yansıtmaya çalışır. Hepsi petrokimyasallardan yapılıyor. Doğal elyaf kadar sağlıklı değil. Ama sağlık tarafı da dikkate alınıyor" cevabını verdi. Türkiye'de en çok üretilen sentetik elyaf ise polyester. Polyesteri, çoğunlukla halı sektöründe kullanılan polipropilen ve yünü taklit eden akrilik takip ediyor.

Bugün futbol formalarından, basketbol formalarına, voleybol toplarından spor ayakkabılara kadar birçok ürün, bir sentetik elyaf çeşidi olan polyester ve poliamidden yapılıyor. Sentetik elyafın gelişimini en iyi gösteren örnek ise sporcu kıyafetleri. Bu kıyafetlerin en büyük sorunu, ilk piyasaya sürüldüğünde vücuda yapışıp kalmasıydı. Tüketiciler de şikâyetçiydi. Müşteri şikâyetlerini dikkate alan şirketler bu sorunu aşmayı bildi. Nasıl mı? Ar-ge çalışmalarına büyük önem vererek. Yıllar süren çalışmalar sonucunda bugün artık nefes alan, kışın ısıtan, yazın serinleten, doğal elyafların davranışlarını taklit eden ürünler geliştiriliyor. Türkiye de dünyadaki gelişmelere kayıtsız değil. Ar-ge'ye büyük önem veriyor, teşviklerle üreticileri destekliyor. Pazarlama ve ürün geliştirme alanında da üreticilere önemli destekte bulunuluyor.

Bugün dünya üzerinde bulunan 10 kilo elyafın altı kilosu sentetik. Yakın gelecekte yedi kiloya çıkacak.

Türkiye'nin sentetik elyaf pazarındaki payı yüzde 2 civarında. Bugün dünyada kişi başı 12 kilo sentetik elyaf üretilirken Türkiye'de kişi başı üretim 23 kiloya geliyor. Ancak üretim bir noktadan sonra yetersiz kalıyor. Çünkü Türkiye, bu alanda ihracatçı bir ülke.

Türkiye'nin dünya tekstil elyaf üretim payı yüzde 2 civarında. Bugün dünyada kişi başı 12 kilo sentetik elyaf üretilirken Türkiye'de kişi başı üretim 23 kiloya geliyor. Ancak üretim bir noktadan sonra yetersiz kalıyor. Türkiye, dünya üretim ortalamasının neredeyse iki katı sentetik elyaf üretmesine rağmen hammadde ithal ediyor. Çünkü Türkiye, bu alanda ihracatçı bir ülke.

Şaşırtıcı ama petrol fiyatlarındaki dalgalanmanın, sektöre etkisinin düşündüğümüzden daha az olduğunu öğreniyoruz. Sentetik elyaf, petrolün üçüncü ve dördüncü türevinden oluşmuş kimyasallardan üretildiği için önemli olan ürünün dünya piyasası. Sözen, "Bu ürünün tek kullanıcısı sentetik elyaf üretenler değil. Otomotiv, beyaz eşya ve birçok farklı sektör de aynı hammaddeyi kullanıyor. Dolayısıyla saydığım sektörlerdeki gelişmelerden doğrudan etkileniyoruz" diyor.

Daha yeşil bir dünya için

Sentetik elyafla ilgili diğer bir kritik konu geri dönüşüm. Sözen, üreticilerin konuya bakışını, "Konfeksiyoncu, kumaşçı, iplikçi, elyafçı bütün zincir önümüzdeki trendde sıfır atık yönetimi, sıfır tehlikeli atık yönetimi gibi hedeflere yönelecek. İmkânların elverdiği ölçüde hedefler başarılmaya çalışılacak" sözleriyle açıklıyor. Gelecekte suyun öneminin daha da artacağını hatırlatıyor. Bu nedenle boyahanelerde susuz boyama projeleri üzerine çalışılıyor. Su, önümüzdeki yıllarda boşa harcanmayacak.

Perakende zincirleri de piyasadaki rakipleriyle mücadele ederken, bilinçli tüketicilerin dikkatini çekmeyi hedefliyor. Çevreye verdikleri değeri her fırsatta dile getiriyorlar. Tüketiciler, üreticileri geri dönüşümde daha dikkatli davranmaya itiyor. Türkiye'de de bu yönde yatırımlar hız kazanıyor. Pet şişelerin geri dönüştürülmesiyle üretilen kıyafetleri

Sözen, Ak-Pa Tekstil'in 2013 itibari ile beş yıllık planda ihracatını yüzde 50 artırmayı hedeflediğini anlatıyor.

Toplardan formalara birçok futbol aksesuarı sentetik elyaftan yapılıyor.

gururla sunan dünya markalarını örnek alan Türk üreticiler de bu alanda yatırımlara yönelmiş. Geri kazanılan polyesterlerden iplik yapma çalışmaları sürüyor. Ayrıca perakende zincirleri, takip sistemleri sayesinde piyasaya sundukları ürünlerin üretim şartlarını da kontrol ediyorlar.

Sözen, Japonya'dan bir örnek veriyor. Bir perakende zinciri, üretici firmayla beraber kışa özel hafif spor kıyafetleri üretmeye başlamış. Hammadde, geri dönüşümle elde edilmiş sentetik elyaf. Çeşitli sentetiklerin karıştırılması ve taytların esnek ve hafif olmasını sağlayan elastonerin eklenmesiyle oluşturulan ürün soğuğa dayanıklı.

Trend nereye gidiyor?

Dünya tekstil piyasalarını ve Türkiye tekstil piyasasını nasıl gelişmelerin beklediğini merak ediyoruz. Sözen, geleceğe dair öngörülerine dünya nüfusundan bahsederek başlıyor. Haklı... Önümüzdeki 20 yılda dünya nüfusuna iki milyar insan daha eklenecek. Bu iki milyar insanın yüzde 65'i Asya ve Afrika kıtalarında yaşayacak. Bu insanların tekstil ihtiyacı bir şekilde karşılanacak. Sözen'e göre Türk üreticiler bu değişimi iyi okumalı. "Sadece Türkiye ve çevre ülkelere değil, dünya pazarına hitap eden Türk tekstili, büyümesini uzun vadede hammadde ithalatına dayalı sürdürmemeli." Ancak, Türk tekstil sektörünün enerji alanında düşük maliyet ile desteklenmesi durumunda, uzun vadede önemli gelişim gösterebileceğini ekliyor.

Sözen'e göre, "Pamuk sektörü, etkili ülkelerin ağırlığı bulunan ve çok farklı dinamikleri olan bir sektör. Türkiye'de çiftçinin bu alandan uzaklaşmaması lazım." Dünya genelinde bir süredir yün üretimi azalıyor. Sebebi hayvancılığın giderek kârlı bir iş olmaktan çıkması. Pamuk üretimi ise artıyor.

Sözen, sentetik elyaf yatırımlarının işçilik, enerji temininin ucuzluğu ve etkili iç pazarları nedeniyle Çin'de ve Hindistan'da yoğunlaşacağını tahmin ediyor. Yine de sentetik elyafın Türkiye'deki geleceğinden ümitli. Sektörün son 10 yılda gösterdiği yüzde 20'lik artış yüzleri güldürüyor. Türk tekstilinin geçirdiği dönüşümün en önemli göstergesi ise katma değerli ürünlerde gözlenen artış. Sözen'e göre enseyi karartmaya gerek yok. Rehavete girmeden atılacak akıllı adımlarla, gelecekte Çin ve Hindistan'a sentetik elyaf ihracatı yapmamız imkânsız değil.

Sözen'e göre Türk üreticiler değişimi iyi okumalı. "Sadece Türkiye ve çevre ülkelerin pazarına hitap eden Türk tekstili uzun vadede ithalat baskısına dayanamaz" diyor.

İSTİHDAMIN LOKOMOTİFİ ÖZEL SEKTÖR

Türkiye, 2009'un başından bu yana 5 milyon 144 bin 382 kişiye iş yarattı. Yeni işlerin yüzde 93'ü özel sektörde, yüzde 7'si kamuda. Ağustos 2013 itibariyle kamunun toplam istihdamdaki payı yüzde 12,7'ye kadar geriledi. En çok istihdam sağlayan sektörler inşaat, tekstil, ve bilişim oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Türkiye, istihdam yaratma konusunda önemli bir ivme yakaladı. Türkiye'de 2008 sonunda 21 milyon 194 bin olan istihdam sayısı, küresel ekonomik krizin de etkisiyle 2009 yılında sınırlı bir büyüme gösterdi. 2009'da ülkedeki istihdama 83 bin yeni iş eklendi. Böylece istihdam edilenlerin sayısı 21 milyon 277 bine çıktı. Krizin etkilerinin ortadan kalkmaya başlamasıyla istihdamda da ciddi sıçramalar yaşandı. İstihdam edilenlere 2010 yılında 1 milyon 317 bin, 2011'de 1 milyon 516 bin kişi katıldı. Böylece toplam istihdam 2010'da 22 milyon 594 bine, 2011'de 24 milyon 110 bine ulaştı. Geçen yıl yaratılan 761 bin yeni işle istihdam 24 milyon 871'i buldu. İstihdamdaki artış bu yılda devam etti. Ağustos ayı itibariyle bu yıl 1 milyon 89 bin kişi çalışma hayatına katıldı. Böylece istihdam sayısı 25 milyon 960 bine çıktı.

Kamuyu solladı

İstihdamda yakalanan bu ivmenin lokomotifi ise özel sektör. 2009'un başından bu yana ülkede 5 milyon 144 bin 382 kişiye iş yaratılırken, bunun 4 milyon 766 binini özel sektör yarattı. Söz konusu dönemde kamunun istihdama katkısı 378 bin 382 kişi oldu. Yaratılan yeni işlerin yüzde 93'ü özel sektör, yüzde 7'si kamuda yaratıldı. Kamu ise istihdama 2009'da 41 bin 65, 2010'da 54 bin 761, 2011'de 85 bin 525, 2012'de 116 bin 320'lik katkıda bulundu. Kamunun istihdama bu yıl ağustos ayı itibariyle yaptığı katkı ise 80 bin civarında oldu. Yeni işlerdeki bu dağılım toplam istihdamda özel sektörün ağırlığını daha fazla artırdı. 2008 yılı sonunda kamunun istihdamdaki payı yüzde 13,77'ye karşılık gelirken, bu yılın ağustos ayı itibariyle kamunun toplam istihdamdaki payı yüzde 12,7'ye kadar geriledi. Söz konusu dönemde kamunun istihdamdaki payı yaklaşık 1 puan azaldı.

Şirket gayrimenkulünü sat bir taşla en az 10 kuş vur

Özellikle nakit ihtiyacı olanlar ve bankalardan kredi almakta zorlanan şirketler, başlıktaki sözüme kulak versin. Detaylar, yazımda!

Böyle bir yol var mı?" demeyin var! Düşük bedelle gözüken gayrimenkulü, yüksek fiyata satıyorsunuz ve ortaya çıkan kazançtan, kurumlar vergisi ödemiyorsunuz. KDV de yok. Finansman sorununu çözüyorsunuz. Sattığınız gayrimenkulü belli bir süre ile kiralıyorsunuz. Kira süresi bitince, gayrimenkul yüksek bir bedelle ama ödeme yapmadan, şirketinize devrediliyor. Bu aşamada tapu harcı da ödenmiyor.

Daha neler neler…

Satışın cazibesi

Ofis, dükkân, otel, fabrika binası, arsa, arazi, şirket binası ve depo gibi üzerinde (aktifinde) kayıtlı gayrimenkulü olan ve özellikle 'nakit ihtiyacı' bulunan ve 'bankalardan kredi almakta zorlanan' şirketler, bu uygulamadan yararlanarak 'bir taşla en az 10 kuş' vurabilirler. Örneğin, işini büyütmek isteyen ya da nakde ihtiyacı olan bir tekstil şirketi, aktifinde 500 bin liraya kayıtlı ama piyasa değeri 10 milyon lira olan binasını;

1. Bir leasing şirketine 10 milyon liraya satar.
2. 10 milyon lirayı tahsil edip, finansman sorununu çözer.
3. Satıştan doğan kazanç Kurumlar Vergisine tabi olmaz.
4. Satış işlemi KDV'den de istisna tutulur.
5. Satış işleminde, binde 20 yerine binde 4.55 'tapu harcı' alınır.
6. Satışın ardından, leasing şirketi ile sözleşme yaparak, sattığı binayı kiralar.
7. Ödediği faizleri defterine masraf yazar.
8. Kira ödemesi KDV'den istisna tutulur.
9. Bilançosunda duran varlıklar 500 bin lira azalırken, dönen varlıklar 10 milyon lira artmış olur.
10. Bu tablo, kamu ihalelerinde şirketin rasyolarını olumlu etkiler.
11. Kiralama süresinin bitiminde, binayı geri alır. O aşamada para da ödemez.
12. Binanın geri alımı da KDV'den istisna.
13. Binayı şirket üzerine alırken 'tapu harcı' da ödemez.

En çok talep gelenler arasında tekstil sektörü de bulunuyor.

Hangi şirketler için cazip?

Bu şirketler aşağıdaki gibi sıralanabilir.

- Şirket aktifinde düşük bedelle kayıtlı gayrimenkulleri yeniden değerlemek isteyen şirketler,
- Sermaye artırımında bulunmak isteyenler,
- Uzun vadeli finansman ihtiyacı olan ve defter kayıtlarındaki gayrimenkulleri, piyasa değerinin altında olanlar,
- Ticari faaliyette kullandığı binaları, ekipmanları büyütmek isteyenler,
- Gayrimenkullerini satmadan, faaliyetlerine mevcut işyerlerinde devam ederek fon yaratmak isteyen şirketler.

En çok talep kimlerden?

Yaptığımız araştırmalara göre;

- Tekstil, hazır giyim ve deri fabrikaları, mobilya, ayakkabı, kağıt, un, yem fabrikaları, metal işleme tesisleri, otomotiv yedek parçası üreten imalathaneler vb. (amortisman süreleri dolmamış 3-4 yıllık ekipmanlar da gayrimenkulün değerine dahil edilebiliyor),
- Turizm sektöründe faaliyet gösteren, otelinin tefrişini yenilemek ya da oda sayısını artırmak isteyen; pansiyonlar, butik oteller, şehir otelleri (özellikle Anadolu'da) ve 4-5 yıldızlı sahil otelleri,
- Sağlık sektöründe, yenileme yapacak ve kapasite artıracak sağlık merkezleri ve hastaneler (amortisman süreleri dolmamış sağlık ekipmanlarının değerleri de gayrimenkulün değerine dahil edilebiliyor),
- Ofis binaları.

> Anlattığım yöntem, uzun vadeli finansman ihtiyacı olan ve defter kayıtlarındaki gayrimenkulleri, piyasa değerinin altında olan şirketler için de cazip.

PROF. DR. ŞÜKRÜ KIZILOT

Kurumlar Vergisi

Şirketlerin leasing şirketine gayrimenkulleri satmasından doğan kazancın, tamamının kurumlar vergisinden istisna edilmesi için gayrimenkulün "en az iki tam yıl süreyle" şirket aktifte bulunma koşulu aranmaz (Bkz. Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/(1)-e Maddesi'nin 6495 Sayılı Kanun'un 42. Maddesi'yle değişen şekli).

Yapılan son değişiklikle, gayrimenkulün iki yıl elde bulundurulmasına bağlı yüzde 75 oranındaki kurumlar vergisi istisnası, iki yıl koşulu aranmadan yüzde 100 istisnaya dönüştürülmüştür.

KDV istisnası

Leasing şirketine satılan gayrimenkul, süre koşulu aranmaksızın, KDV'den de istisna olacak.

Leasing şirketinin söz konusu gayrimenkulü kiraya vermesi karşılığında aldığı kira bedeli ve gayrimenkulü kiracıya geri satışı da KDV'den istisna tutulacak (Bkz. KDV Kanunu Md.17/4-y).

KDV istisnasının uygulanabilmesi için gayrimenkulün, finansal kiralama şirketlerince bizzat kiracıdan satın alınıp, geriye kiralanması ve kiralamaya konu gayrimenkulün mülkiyetinin, sözleşme süresi sonunda kiracıya devredilecek olması koşulları aranıyor.

Görüldüğü gibi, özellikle finansman ihtiyacı olan ya da gayrimenkulü 'düşük değerle kayıtlı' olan ve bunu 'güncel değerine' yükseltemeyen şirketler için 'sat, kirala ve geri al' yöntemi son derece avantajlı.

ÇARE İYİ PAMUK

"Biz bir şey yapmazsak, pamuk üretimi gittikçe azalacak. Uzun vadede pamuk lüks haline gelecek. Durum bu kadar ciddi." İyi Pamuk Uygulamaları Derneği Başkanı Leon Piçon'a göre, pamuğu kurtarmanın yolu sürdürülebilir pamuk üretimi, yani 'İyi Pamuk'tan geçiyor. Yoksa günün birinde pamuklu tişörtlerimizin yerini sentetik versiyonları alabilir.

IPUD Yönetim Kurulu Başkanı Leon Piçon ve IPUD Ülke Yöneticisi Şükran Bayçura, derneğe yeni üyeleri bekliyor.

İyi Pamuk Uygulamaları Derneği (IPUD) kurulalı sadece birkaç ay oldu ama şimdiden bir rüzgâr estirmeyi başardı.

IPUD kurucularının aylar önce başlayan girişimleri, IKEA, Adidas, H&M gibi dünya markaları ve Türk tekstil sektörünün de desteği sonucu Türkiye'nin ilk lisanslı İyi Pamuk (Better Cotton) üretimi bu yıl yapıldı.

Peki, nedir bu İyi Pamuk ve niçin herkes peşinde? Sorularımızı, derneğin Yönetim Kurulu Başkanı Leon Piçon ve Ülke Yöneticisi Şükran Bayçura cevaplandırdı.

En temel soruyla başlayalım; İyi Pamuk nedir? 'Kaliteli pamuk' mu?

Leon Piçon (L.P.): Türkiye'deki pamuğun kalitesi zaten çok iyi. Bununla ilgili bir sorunumuz yok. 'İyi Pamuk' ile kastettiğimiz; sürdürülebilir üretim. Bu, pamuk üretiminde kullanılan girdilerin optimizasyonu, üretim süreçlerinde çevreye zarar verilmemesi, maliyetlerin azaltılarak pamuk üretiminin teşvik edilmesi demek.

Organik pamuktan farkı ne?

L.P.: Organik tarım topraktan çıkan ürünün saflığına odaklanıyor; sürdürülebilir üretim ise işin süreklilik içerisinde devam edebilmesine... Temel amaç; pamuk üretiminin uzun yıllar, aynı topraklar üzerinde sürdürülebilmesini sağlamak.

Şükran Bayçura (Ş.B.): İyi Pamuk çevresel, ekonomik ve sosyal alanda sürdürülebilirlik hedefliyor. Çevresel bakımdan pamuğun doğaya verdiği zarar aza indiriliyor; ilaç, gübre ve su kullanımı minimuma çekiliyor. Sosyal haklar bakımından Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı normlarına uyuluyor. Mesela; çocuk işçi çalıştırılmıyor, işçiler arasında kadın-erkek eşitliği gözetiliyor. Ekonomi ayakta ise üretici refahının

IPUD kurucuları

İyi Pamuk (Better Cotton) konusunda dünyadaki çatı örgüt Better Cotton Initiative (BCI). Türkiye'deki sektör liderlerinin 2011 yılından bu yana BCI ile görüşmelerinin sonucu olarak, bu yılın eylül ayında İyi Pamuk Uygulamaları Derneği kuruldu. IPUD'un kurucu yönetim kurulunda Ulusal Pamuk Konseyi, TARİŞ Pamuklu ve Yağlı Tohumlar Birliği, SANKO Tekstil İşletmeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş., İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği, İzmir Ticaret Borsası, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası, İstanbul Tekstil Hammaddeleri İhracatçıları Birliği bulunuyor.

Leon Piçon, Orta Anadolu Pamuk Satın Alma Müdürü, Ulusal Pamuk Konseyi ve BCI'da Yönetim Kurulu Üyesi.

L.P.: Dünya son beş yıldır bu konuya çok önem veriyor. Uluslararası markalar, pamuğun daha sürdürülebilir şekilde üretilmesi için tedarikçilerini zorluyor. "Bizimle çalışmak istiyorsanız, bize temin edeceğiniz ürünler içinde sürdürülebilir şekilde üretilmiş pamuk da kullanmanız gerekiyor" diyorlar. Bunu yüzdelik dilimlerle ya da 5-10 yıllık hedeflerle ifade ediyorlar.

Peki İyi Pamuk üretimi bu kadar yaygın mı?

L.P.: Bir geçiş safhasındayız. Şu an için dünyadaki üretimin yüzde 2.5'i İyi Pamuk. Bu sebeple, büyük markalar henüz yüzde 100 İyi Pamuk kullanamıyor. Zaman içinde bu farkındalığın artmasını amaçlıyoruz.

Bu markalar, Türk üreticilerden de İyi Pamuk talep ediyor mu?

L.P.: Evet, bu yüzden Türkiye'deki sanayiciler konuya büyük ilgi gösteriyor. Kendi pazarlarında, kendi müşterileri İyi Pamuk talep ediyor. İyi Pamuk Uygulamaları Derneği olarak biz de, Türkiye'deki sanayicilerin bu pamuğu daha kolay temin edebilmesi için çalışıyoruz.

Türkiye verimli bir pamuk ülkesi ama ithalat oranı da yüksek. Neden?

L.P.: Acı gerçek şu ki; Türkiye, ürettiği pamuk miktarının iki katı kadarını ithal ediyor. Çiftçi pamuk üretiminden beklediği karşılığı bulamıyor ve başka ürün (mısır, buğday vb.) ekmeyi tercih ediyor.

Ş.B.: Çiftçiler hep üretim maliyetlerinin yüksekliğinden şikâyet ediyor. Çünkü pamuk hem zor bir ürün, hem de senede sadece bir kez ürün alınıyor.

Böylece Türkiye'deki pamuk ekim alanları gitgide azalıyor…

L.P.: Çiftçinin ürününü satarken elde ettiği gelir bu yüzden çok önemli. İyi Pamuk üretimi Türk pamuğunu daha tercih edilir kılabilir. Çiftçinin gelirini ve üretimi artırıp, ithalatı azaltabilir. Bugüne dek, sadece sürdürülebilir yöntemlerle üretildiği için biz de Mali'den, Fildişi Sahili'nden ve Brezilya'dan pamuk ithal ettik. İyi Pamuğu Türkiye'de üretirsek, talebi de Türkiye'ye yönlendirmiş oluruz. Çünkü Türkiye'de buna ihtiyaç var.

IPUD'un çabasıyla artık Türkiye'de İyi Pamuk üretiliyor. Sonuçlar nasıl?

L.P.: Aydın, Kahramanmaraş, Hatay, Adana, Gaziantep, Mardin, Şanlıurfa ve Şırnak'ta bu yıl ilk kez İyi Pamuk hasadı yapıldı. Üretim yaklaşık 8 bin hektarda gerçekleştirildi ve 14 bin ton lif pamuk üretimi bekleniyor.

Ş.B.: Bu sekiz ilde İyi Pamuk üretimi için gerekli kriterleri yerine getiren üreticilerimiz bu yıl İyi Pamuk lisansı aldı. Gelecek yıllarda Türkiye'de pamuk üretilen tüm bölgelerde var olabilmek istiyoruz.

Çiftçiye 'İyi Pamuk' lisansını siz mi verdiniz?

Ş.P.: Evet. BCI'ın (Better Cotton Initiative) Türkiye'deki stratejik ortağı olarak yapılan takip ve denetimlerden sonra lisansı biz veriyoruz.

Destek veren markalar oldu mu?

L.P.: Büyük markalarla iç içe çalışıyoruz. Bu konuda maddi destek de aldık. IKEA, Adidas ve H&M ilk akla gelenler… Bunun yanında Türk tekstil sanayicisinin de önemli destekleri oldu.

Ş.B.: Yapılan bağışlar dernek faaliyetlerinin yanında İyi Pamuk lisansının verilebilmesi için gerekli eğitim, takip, denetim faaliyetlerinde kullanılıyor.

İyi Pamuk üretici için masraflı mı?

L.P.: Türkiye pamuk tarımında gelişmiş bir ülke. Modern üretim uygulamalarının çoğuna sahip. İyi Pamuk için gerekli minimum kriterlerin önemli kısmı birçok bölgede zaten uygulanıyor. Başlangıçta sistemin oturtulması ve kayıt altına alınması için yönetimsel giderler oluşabilir. Ama uygulama ve üreticiye önerilen metotlar tamamıyla maliyetleri düşürüp girdileri optimize etmek üzerine kurulu... yükseltilmesi hedefleniyor.

İyi Pamuk için elinizi taşın altına koydunuz. Neden?

L.P.: Benim pamuktan başka işim yok. (Etrafta asılı kot pantolon ve gömlekleri göstererek) Biz, bu kumaşları üretip, ünlü markalara satıyoruz. Dünyada pamuk üretilen hemen her yeri biliyorum ve pamuk üretim süreçlerinde bir şeyler yapılması gerektiğine inanıyorum. Çünkü biz bir şey yapmazsak tüm dünyada pamuk üretimi azalmaya devam edecek. Durum o kadar ciddi.

Pamuk dünyadan silinebilir mi?

L.P.: Başka şeylerle yer değiştirerek kullanımı azalabilir. Pamuklu yerine sentetik giyeceğiz. Ben istemem, siz ister misiniz?

Ya sonra...

L.P.: Uzun vadede pamuk çok kısıtlı niş bir ürün, lüks olacak. Tıpkı yün gibi çok küçük bir payla varlığını sürdürecek. Tabii bu arada biz de işimizi kaybedeceğiz.

Bu senaryoların önüne geçecek olan İyi Pamuk mu?

L.P.: İyi Pamuk sektöre yardım edecek. Bu, tarlasını çapalayan işçiden 700 Euro'ya pantolon satan mağazaya uzanan bir zincir. Yapmamız gereken pamuğu sürdürülebilir yöntemlerle üretmeyi teşvik etmek. Çok zor değil. Sadece değişime hazır olmamız gerek.

Büyük markalar da İyi Pamuk peşinde, değil mi?

"Uzun vadede pamuk bulunamaz hale gelecek. İyi pamuk ise sektöre yardım edecek. Bu, tarlasını çapalayan işçiden 700 Euro'ya pantolon satan mağazaya uzanan bir zincir."

IPUD'a nasıl başvurulur?

Derneğin kapısı, çatı örgütlerden pamuk üreticisine, pamuk tedarikçilerinden tekstil ve konfeksiyon kuruluşlarına, perakende zincirleri ve markalarından sivil toplum kuruluşlarına kadar herkese açık. IPUD, Türkiye'deki tüm tekstil üreticilerinin faaliyete geçip derneğe üye olmasını bekliyor ve "Böylece daha büyük üretime geçebiliriz" diyor. İletişim için: iyipamuk@gmail.com

Tüketici aldığı ürünün etiketinde İyi Pamuk kullanıldığını görebiliyor mu?

L.P.: Hayır. Bu konuda büyük hassasiyet gösteriliyor çünkü konu müşteriye fiyat farkı yansıtmak, yeni bir pazarlama stratejisi ya da niş yaratmak değil. Biz, pamuk üretimindeki süreçleri iyileştirmek istiyoruz. Bunu etikete dönüştürürsek iş ticarileşir. Ticarileşirse fiyat farkı oluşur. Fiyat farkı oluşursa konu aşağıya kadar gider ve istismarlar başlar.

Fiyat farkı konusunda haklısınız. Ama çevreye saygı gösterilerek üretilmiş, çocuk işçi çalıştırılmamış bir ürünü aldığını bilmek de güzel.

L.P.: Ürün etiketi olarak değil, ama kurum bazında bunu yapanlar var. Bir şirket, "X marka 2013 yılında sürdürülebilir pamuk hareketine şu katkıda bulunmuştur. Kullanılan pamuğu şu kadarı sürdürülebilir üretimden temin edilmiştir" diyebilir. Türkiye'deki mağazalarda pek hissedilmiyor ama ABD ve Avrupa'da bu konuda çok güçlü bir bilgilendirme hareketi var. Marks & Spencer, H&M, Levi's, IKEA gibi uluslararası markalar bunu yapıyor.

İyi pamuk, aslında İngilizce'sindeki gibi (Better cotton) 'daha iyiye giden pamuk' demek.

"Etiketlere 'İyi Pamuk' ibaresi konulmuyor. Çünkü amaç müşteriye fiyat farkı yansıtmak, yeni bir pazarlama stratejisi ya da niş yaratmak değil. Bunu etikete dönüştürürsek iş ticarileşir."

Peki ya sorunlar neler?

Ş.B.: Çocuk işçiliği en büyük sorunlardan biri. Önceki senelere göre düşüşte, ama yine de yapılması gerekenler var.

Çiftçilere neler anlatıyorsunuz?

Ş.B.: Çocuk işçiliğinin önüne geçilmesi, kriterlerimizinden biri. Ayrıca işçi sağlığı ve güvenliği, toprak ve ürün sağlığı, zirai ilaç kullanımı, su kullanımının optimizasyonu gibi konularda eğitim veriliyor. Çiftçi, baştan asgari standartlara uyum ile başlıyor ve sonrasında bu konularda ilerleme göstermesi için destekleniyor.

Denetim süreci nasıl?

Ş.B.: Üç kademede denetim yapılıyor. İlkinde; bir çiftçi grubu kendi yönetim mekanizmasını oluşturup iç denetim yapıyor. Bu öz değerlendirme sürecinde amaç çiftçinin kendi uygulamaları ve ondan beklenen uygulamalar arasındaki farkı anlaması ve sürekli daha iyi bir pratik benimsemeye gitmesi. İkinci denetimi IPUD, üçüncüyü bağımsız kuruluşlar yapıyor.

DOSYA

YATIRIMCILAR, TEKSTİLE YATIRIMI SEVDİ

Son yıllarda Türkiye'de şirket satın alma ve birleşme işlemleri (S&B) hız kazandı. Bundan nasibini alan sektörlerden biri de tekstil ve özellikle tekstil perakendesi. Koton, Yargıcı, Damat, Silk&Casmire, Park Bravo gibi markaların artık bir yabancı ortağı var. Tekstilde üretim tarafında yüzde 5-7 aralığında EBİTDA çarpanlarıyla işlem olurken, tekstil perakendesi alanında yüzde 10 civarında EBİTDA çarpanları gördük. Yabancı tarafında özellikle Körfez Bölgesi'nin Türkiye pazarına ilgisi yüksek.

Hazırlayan: Talip Yılmaz

Türkiye'de doğrudan şirket satınalma/birleşme işlemleri, yıllık bazda 30 milyar dolar seviyesini geçti.

Türkiye ekonomisi 2001 krizinin ardından hızlı bir yeniden yapılanma ve büyüme içine girdi. 2001 krizinin ardından bankacılık sistemini ağır bir tedavi sürecinin ardından yeniden yapılandırdı. BDDK getirdiği regülasyonlarla sektörü disipline etti. Siyasi istikrarın sağlanmasıyla ve IMF programına uyulmasıyla birlikte makro göstergelerde yeniden toparlanma sürecine girildi. Türkiye 2001 krizinde aldığı derin yaranın ardından tekrar hızlı bir büyüme eğilimine girdi. 1924-2012 bandında ortalama yüzde 5 büyüyen Türkiye ekonomisi, 2002-2012 bandında ise yüzde 5.5 ortalama büyüme yakalamayı başardı.

Türkiye ekonomisi, hızla toparlanırken, yurtdışı piyasalarda yaşanan gelişmeler de Türkiye'nin büyüme eğilimine yardımcı oldu. Dünyada gelişmiş piyasalarda düşük faizler uygulanmaya başladı ve buralardan çıkan ve yeni gelir kapısı arayan sermaye, potansiyeli olan gelişmekte olan ülkelere yöneldi. BRIC (Brezilya-Rusya-Hindistan-Çin) ülkeleri burada başı çekti. Güçlü büyüme verilerine bağlı olarak Türkiye de bu ülkelere ilave oldu ve BRIC-T kavramı dünyada kabul görmeye başladı.

2005'te hız kazandı

Türkiye piyasalarına önce para ve sermaye piyasalarına, 'sıcak para' şeklinde aslında ekonomilerin çok da hoşlanmadığı; çünkü en ufak bir sorunda hemen çıkabilecek para girişleri oldu. Ancak 2005 yılından itibaren, Türkiye hem stratejik yatırımcıların hem de fonların en ilgi duyduğu pazarlardan biri haline gelmeye başladı. Türkiye'de doğrudan şirket satınalma&birleşme (S&B) işlemleri yıllık bazda önce 20 milyar dolar, büyük özelleştirmelerin de katılmasıyla yıllık 30 milyar dolar seviyelerini geçti. Sadece yabancı yatırımcılar değil, yerli stratejik yatırımcılar ve yeni yeni faaliyetlerini

artıran Türkiye kökenli girişim sermayesi fonları da yaptıkları işlemlerle adlarından söz ettirmeye başladı.

2008'in son çeyreğinde ABD'de patlayan mortgage balonunun ardından Türkiye pazarında da işler kötüye gitti, büyüme verileri eksiye döndü. Ancak ABD Merkez Bankası (FED) başta olmak üzere dünyada büyük Merkez Bankaları'nın krize karşı bol likidite silahını çekmesiyle birlikte yeniden bir toparlanma süreci yaşandı. Türkiye, 2001 krizinden aldığı ders sonrasında yaptığı düzenlemelerle, krizden en hızlı çıkan, hatta dünyada krizin teğet geçtiği birkaç ülkeden biri olmayı başardı. Bir ara hız kesen S&B işlemleri tekrar toparlandı ve yıllık 25-30 milyar dolar seviyelerinde işlemler gördük ve görmeye devam ediyoruz.

Tekstile ilgi

Bu ilgiden nasibini alan sektörlerden biri de tekstil ve özellikle tekstilin perakende alanı. Türkiye, dünya ülkelerinin önde gelen tekstil üretici ve ihracatçılarından biri. 2010 yılı başından bugüne yaptığımız taramada tekstil ve tekstil perakendesi sektöründe dikkatimizi çeken 21 işlem olduğunu gördük ve bunları haberimizin tablolarında detaylıca inceleyebilirsiniz. Ancak tabloya bakıldığında tekstilin yanında özellikle tekstil perakendesi alanında işlemlerin önemli ölçüde ağırlıkta olduğunu görüyoruz. Türkiye'nin saygın grupları, ya ortaklık ya satış yapmışlar. Bunlar arasında Koton'un sahibi Yılmaz Ailesi, Damat markasının sahibi Süleyman Orakçıoğlu, Park Bravo'nun sahibi Kamil Özçoban, Silk&Cashmere'nin sahibi Ayşen Zamanpur gibi isimler var. Bu isimlerin ağırlıklı olarak tamamen işten çıkmak yerine ortak alarak işlerini daha da büyütme yoluna gittiklerini görüyoruz.

Körfez sermayesi

Türkiye pazarına olan yabancı ilgisine baktığımızda; özellikle Körfez sermayesi öne çıkıyor. Inglo, Nine West, Kenneth Cole gibi markaları Türkiye'ye getiren Park Bravo'ya ortak olan Dubaili Landmark, 5 milyar dolarlık bir grup. 4.9 milyar dolarlık serveti olan Mukesh Jagtiani'nin şirketi

Tekstil ve tekstil perekandesi sektöründe dikkat çeken satınalma&birleşme işlemleri

Yıl	Satılan şirket	Alıcı ve ülkesi	Satan	Satılan pay (%)	Piyasa değeri (Milyon $)
2013	Aktops Tekstil	Aksa Akrilik-Türkiye	Emniyet Tic; Dinçkök Ailesi	40.0	11.0
2011	Atlas Halı	Royal Halı-Türkiye	Carmel Holdings	Açıklanmadı	Açıklanmadı
2010	Cacharel Homme	Aydınlı Grup-Türkiye	Cacharel	100.0	11.6
2010	Ceylan Giyim	Kamil Yeşil-Türkiye	Ayhan Öztürk	100.0	109.2
2011	Dagi Giyim	Koç Haddecilik-Türkiye	Dagi Yatırım Holding	5.2	1.9
2010	Dünya Halı	Beks Çorapları-Türkiye	Ökkeş Öztemir	100.0	8.2
2012	English Home	Quatar First Investment Bank-Katar	Turgut Aydın Holding	40.0	Açıklanmadı
2012	Gimsan Gediz İplik	Ataç İnşaat-Türkiye	Şirket ortakları	27.8	2.8
2011	Intersport Atletik	Fourlis Holdings-Yunanistan	Yarcan Ailesi	75.0	13.5
2012	Joker	Actera-Türkiye	ATM Dış Ticaret	Açıklanmadı	Açıklanmadı
2012	Kervansaray Tekstil	Ceylan Yatırım Holding-Türkiye	SIS Sayılgan İplik	27.0	6.0
2013	Koray Mağaza; Başarı Çorap Mağaza	Penti Çorap Sanayi-Türkiye	Başarı Çorap; Koray Mağazacılık	100.0	Açıklanmadı
2012	Koton Mağazacılık	Turkven Private Equity-Türkiye	Yılmaz Ailesi	50.0	500.0
2011	Metemteks Tekstil	Işıklar Holding-Türkiye	Metem Turizm	19.1	10.0
2010	Neyir markası	Real Giyim-Türkiye	Neyir Tekstil	100.0	Açıklanmadı
2012	Orka Tekstil Sanayi (Damat)	Investcorp-Bahreyn	Süleyman Orakçıoğlu	30.0	Açıklanmadı
2013	Park Bravo	Landmark Group/BAE	Kamil Özçoban	87.5	Açıklanmadı
2012	Penti Çorap Sanayi	The Carlyle Group LLC-ABD	Sami Kariyo	Açıklanmadı	Açıklanmadı
2012	Silk&Cashmere	Eastgate MENA Direct Equity-BAE	Ayşen-Bijen Zamanpur	48.1	Açıklanmadı
2012	Toksöz Spor Malzemeleri	İş Girişim-Türkiye	Şamih Toksöz	51.0	13.1
2011	Yargıcı Konfeksiyon	Global In. House-Kuveyt	Emir Yargıcı	55.0	Açıklanmadı

Türkiye'nin önemli tekstil ve tekstil perakente şirketleri, ortaklıklara giderek işlerini büyüttü.

Şirketini satacak veya ortak alacaklara kritik 8 soru?

➲ Ortaklık durumunda yatırımcının şirketin büyümesine katkısı olacak mı?
Yatırımcı, şirkete sermaye veya finansman sağlayarak ve kurumsallaşmasına katkıda bulunarak büyümesine katkı sağlayacaktır.

➲ Şirkete ne katmayı vaat ediyor?
Yatırımcı, şirkete sağladığı sermaye dışında üst yönetimi, denetim gibi iş yapma süreçlerini ve yatırımcının da parçası olduğu çevre ilişkilerini şirkete katar.

➲ Yatırımcının mevcut işiyle sinerji yaratıyor mu?
Yatırımcılar sinerjiden öte her bir projeden, o proje özelinde getiri sağlamayı hedefler.

➲ Stratejik hedeflerini gerçekleştirmesine yardımcı olacak mı?
Yatırımcılar her zaman stratejik hedefleri gözetir ve desteklerler fakat belki daha da önemlisi yatırım kararı öncesinde ortaklarıyla birlikte stratejik hedefleri gözden geçirir, yeniden o günün şartlarına uygun hale getirir. Ayrıca sürekli olarak da bu hedeflere nasıl ulaşıldığını takip eder.

➲ Günlük işleyişine ne kadar dahil olacak?
Prensip günlük işleyişi şirketlerin kendi kadrolarıyla yapmaları ve stratejik konularda yatırımcı ile birlikte davranmalarıdır.

➲ Know how getirecek mi?
İşe özel know how o işle ilgili kurucu ortak veya yöneticilerin olduğu için Yatırımcı genel olarak iş yapma, şirket değerini artırma ve çıkışla ilgili bir know how getirir. İşe özel know how ancak o konuda yaptığı işlerden kazandığı bir know how varsa paylaşılabilir.

➲ Yönetim yapısı nasıl olacak?
Yönetim kurulunda Yatırımcı temsil edilir, ortaklığına belirli bir oran dahilinde. Ayrıca işin ihtiyacına göre icracı ve/veya denetimden sorumlu komitelerle de bazı daha gündelik konulara da katılır.

➲ Müstakbel ortaklığın "çıkış" opsiyonları neler? İleride nasıl çıkmayı planlıyor? Halka arz mı olacak?
Halka arz, stratejik ortağa satış, kurucu ortaklara satış ve başka bir fona satış olasılıklarının hepsi mümkündür ve o günün şartlarında en doğru seçenek değerlendirilir.

DELOITTE TÜRKİYE KURUMSAL FİNANSMAN ORTAĞI BAŞAK VARDAR

Tüketiciyle iç içe olması en büyük avantajı

"Koton, Damat, Penti, Silk&Cashmere, Park Bravo, Yargıcı gibi perakende tarafında örnekler var. Yine Metemteks, Kervensaray Tekstil, Gimsan Gediz gibi tekstil tarafında işlemler gerçekleşti. Türkiye'nin demografik yapısı ve harcanabilir gelir seviyesindeki artış beklentisi göz önüne alındığında, perakende sektörü tüketici ile içiçe olan bir sektör olarak, hemen potansiyeli ile öne çıkıyor. Bu sektörde birçok şirketimizin iddialı büyüme planları mevcut. Bu şirketler, iş planlarını hayata geçirmek ve kademe atlamak için birçok durumda itici bir güce ihtiyaç duyuyorlar. Satın almadan stok yönetimine, ürün kategorizasyonundan organizasyon yapısına kadar birçok alanda iyileştirme ve kâr yaratma fırsatları bulunuyor. Sektörde çok tecrübeli kurucu ortaklar var. Tüm bunlar, yatırımcıların aradığı özellikler. Türkiye'nin son yıllarda yatırımcılar nezdindeki çekiciliği malum. Tekstil perakendesi de bundan payını alıyor."

SEYMUR TARİ/TURKVEN CEO'SU

Türkiye'nin yapısını anlayanla ortaklık yapmalı

"Tekstil, Türkiye'nin itici gücü olan tüketici ile perakende üzerinden buluşuluyor. Gıdadan sonra, tekstil en büyük kategorilerden biri ve dolayısıyla şirketlerin büyümesi için yeterli hacme sahip. Yatırımcı ilgisi bu sebeple oluşuyor. Körfez fonları Türkiye'ye genelde ilgi gösteriyor. Arap baharı ile pek çok Ortadoğu pazarının kapandığı bir ortamda Türkiye daha da öne çıktı. Koton gibi Türk markalarının Körfez ülkelerindeki başarısı, tekstil perakendesini ön plana çıkartıyor olabilir. Satış çarpanları şirketin potansiyeli ve yönetim kalitesi ile çok değişebiliyor. Mühim olan yatırımcının çıkış ile ilgili beklentileri. Ortaklık çok hassas ve güvene dayalı bir kurum. Şirket sahipleri, mutlaka, görüşmekten memnuniyet duydukları, güvendikleri ve nihai karar verici ile doğrudan temasları olan ortaklar seçmeliler. Yabancı yatırımcıların Türkiye temsilcileri değiştiğinde, yaptıkları ortaklıklardaki ahenk de bozulabiliyor. Türkiye'de iş yapma görgüsü olmayan bir ortak, iyi niyetle bile olsa, şirketin işlerini yavaşlatabiliyor, zarar verebiliyor. Makroekonomik çalkantılarda panik olan bir "turist" ortağın Türk şirketlerine zarar verebileceğini düşünüyorum."

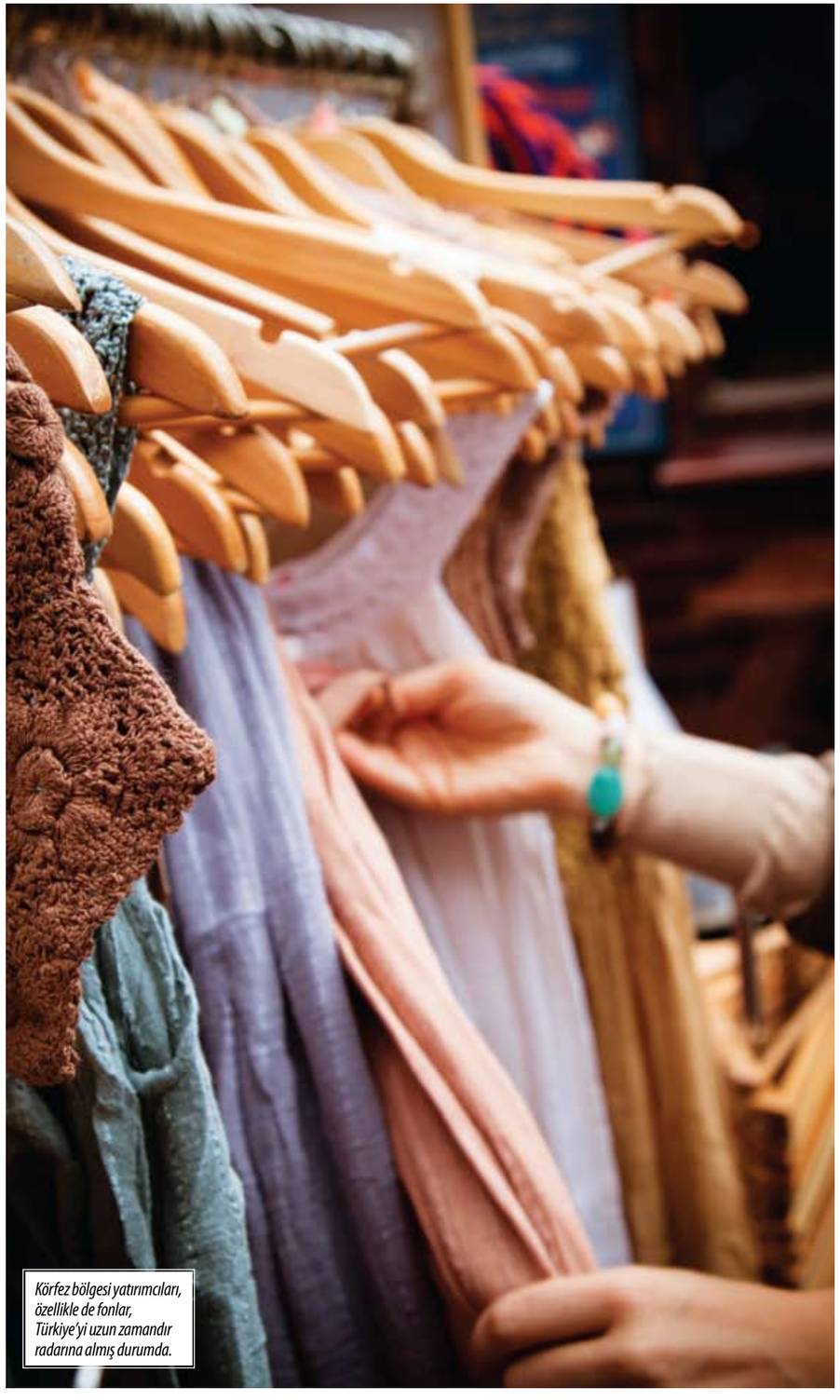

Körfez bölgesi yatırımcıları, özellikle de fonlar, Türkiye'yi uzun zamandır radarına almış durumda.

Landmark'ın 18 ülkede 45 bin çalışanı var. Yine son yıllarda Dubaili East MENA Silk&Cashmere'e, Bahreynli Investcorp Damat'a, Kuveytli GIH Yargıcı'ya, Katarlı QFIB ise English Home'a ortak oldu.

Geçen yıl sonunda Turgut Aydın Holding'in ev tekstil perakende zinciri markası English Home'a, yüzde 40 payla ortak olan Katar'ın önemli yatırım bankası olan Quatar First Investment Bank (QFIB), daha önce de aynı grubun bünyesindeki Memorial Sağlık Grubu'na yüzde 20 payla ortak olmuştu.

Türkiye'nin dışında Ukrayna, Kıbrıs, Arnavutluk, Azerbaycan ve Irak gibi ülkelerde de mağazası bulunun English Home, bu ortaklıkla birlikte Avrupa'da da yeni mağazalar açma stratejisini geliştirdi. OFIB Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Bin Fahad Al Marri bu ortak sonrasında yaptığı açıklamada, Türkiye'nin yüksek büyüme performansına, 'yatırım yapılabilir ülke' notuna, Türkiye'deki tüketici harcamalarının büyümesi beklentisine dikkat çekti. Şirketin CEO'su Emad Mansour da Türkiye'de özelikle alım gücü artan bir nüfusla birlikte gelişen canlı bir perakende pazarına değindi.

> Körfez yatırımcılarının, Türk perakende markalarını kendi bölgelerine götürüp, büyütmek gibi hedefleri de oluyor. Türkiye, önemli bir pazar.

Sektörü biliyorlar

Körfez bölgesindeki yatırımcıların kendi ülkelerinde özellikle Dubai'de perakende sektörü gelişmiş durumda ve Körfez yatırımcıları bu endüstrilerde yatırım yapmaya alışkın.

İş Girişim Sermayesi Genel Müdürü Murat Özgen, Körfez yatırımcısının sektörü bildiğini kaydedip, "Franchiseleri var, AVM sahipleri, bu işe daha önceden yatırım yapmış insanlar" diyor. Yine Türk perakende sektörü Körfez bölgesi tüketicilerine de hitap ediyor. Körfez yatırımcılarının, Türk perakende markalarını kendi bölgelerine götürüp, büyütmek gibi hedefleri de oluyor.

Türkiye, coğrafi olarak dünyanın her bölgesinden yatırımcıların ilgisini çeken bir pazar. Körfez bölgesi yatırımcıları özellikle de fonlar, Türkiye'yi çok uzun bir zamandır radarlarına almış ve yatırım fırsatlarını kollar durumdalar. Deloitte Türkiye Kurumsal Finansman Ortağı Başak Vardar, "Bu ilgi, perakende sektörü oyuncularının ihtiyaçları ve potansiyelleri ile birleşince son dönemde birçok ortaklık işlemi gerçekleşti" diyor.

Şirket çarpanları nasıl?

Yapılan S&B'lere bakıldığında dört temel başlık ortaya çıkıyor. Bunlar, azınlık hissesinin satışı, Joint venture (yüzde 50-50), çoğunluk hisse satışı ve şirketin tamamının satışı olarak sıralanabilir. Peki, ortaklıklar, şirket satışları bu kadar kolay mı? Hiç de değil, bazen 1 yılı geçen incelemeler, görüşmeler sürüyor. Şirketler tüm çıplaklığı ile inceleniyor, ama en sonunda konu şirketin ederine yani fiyatına geliyor. Bazen görüşmeler olumlu sonuçlanıyor, bazen de anlaşmazlıkla. Türkiye'de şirket sahipleri, global krizden az etkilendiği için ve canlı iç talep nedeniyle dünya ölçeğinin üzerinde çarpanlarla fiyat istiyor.

Değer hesaplamasında Amortisman, Faiz, Vergi Öncesi Kâr-FVAÖK (EBİTDA) çarpanı kullanılıyor. Türkiye'de imalat tarafında bunu tekstil fabrikalarına da sayabiliriz. 5-7 arasında EBİTDA çarpanlarıyla işlemlerin olduğunu görüyoruz. Bu durum tüketiciye yakın sektörlerde daha yüksek. Perakendede çift haneli katsayıların görüldüğü birçok işlem oldu. Ama ortalamada 10 civarında bir seviyeden bahsedebiliriz.

Önemli uyarılar

Ortaklık görüşmeleri bazen bir yılı bulan uzun ve yorucu süreci gerektirebiliyor. Şirketin hazırlanması ve sürecin yönetimi oldukça önem arz ediyor. Denetlenmiş mali tablolar, düzgün yönetim raporlamaları, şeffaflık, kurumsallaşma seviyesi, üst yönetimin özellikleri, iyi yapılandırılmış bir iş planı gibi konular öne çıkıyor.

Satış sürecinin yönetilmesinde, hisse satış sözleşmelerinin hazırlanmasında iyi ve deneyimli finansal ve hukuki danışmanlarla çalışmak, daha başarılı sonuçların alınmasına katkı yapıyor.

İTHALATTA BÜYÜK OYUN!

Haksız rekabete neden olan bazı tekstil ürünlerini engellemek için konulan ek vergiler, Avrupa Birliği ülkeleri üzerinden aşılıyor. Uzakdoğu'dan ucuz fiyatlarla alınan ürünler, AB ve STA kapsamındaki ülkeler vasıtasıyla Türkiye pazarına giriyor ve haksız rekabete yol açıyor.

Menşei değiştirilerek Türkiye'ye sıfır gümrükle sokulan ürünlerle ilgili sendikamız, Gümrük Bakanlığı'na bilgi gönderdi.

Tekstil sektöründe anti-damping ve ek vergilere tabi ürünler, menşei değiştirilerek, önleme tabi ülkelerden ithal edilmeden, AB ülkeleri üzerinden Türkiye'ye sıfır gümrükle sokuluyor. Bu durum, TÜİK ithalat istatistiklerinde de açıkça görülebiliyor. Bu konuyla ilgili önlemlerin alınması için sendikamız, Gümrük Bakanlığı'na bilgi gönderdi. Bakanlığa gönderilen yazıda şu saptamalara yer verildi:

Türkiye tekstil sektörü, menşei değiştirilerek getirilen kumaş ve iplikler nedeniyle zarar görüyor ve üretim düşme trendine girdi. Menşe sapmalarına önlem alınmazsa ithalat daha da artacak ve sektörün, önemler öncesinde olduğu gibi sıkıntılı günlere dönmesinden endişeliyiz.

Üçüncü dünya ülkelerinden ithal edilen ucuz mallar nedeniyle uzun soruşturmalar sonucunda bazı tekstil ürünleri GTİP'lerinde ek vergiler yürürlüğe girmiş ve önlemler öncesi büyük sıkıntı yaşayan tekstil sektörü, anti-damping ve ek vergi uygulaması ile rahat bir nefes almıştı. Son bir yıldır artan ithalat nedeniyle sektörde yeniden zor günler yaşanıyor.

Polonya damgası

İthalatın artmasının nedeni, Çin ve önleme tabi diğer ülke mallarının, menşei değiştirilerek Türkiye ile Serbest Ticaret Anlaşması veya Gümrük Birliği olan ve sıfır gümrükle çalışılan İspanya, İtalya, Polonya, İsrail, Malezya, Yunanistan, Makedonya gibi ülkelerde üretilen mallarmış gibi ülkemize getirilmesi. İthalatçılar, yurt içinden mal aldıkları zaman kazançları maksimum yüzde 5-10 arasında değişiyor. Daha fazla kâr edebilmek için, Uzakdoğu'dan çok ucuza aldıkları ürünlere, Türkiye'yle Serbest Ticaret Anlaşması (STA) olan ülkeler veya Gümrük Birliği'ne üye olan ülkelerin damgasını vurarak sıfır gümrükle Türkiye'ye getiriyorlar. Romanya,

> **Menşe sapmalarına önlem alınmazsa, ithalat daha da artacak ve sektör, önlemler öncesinde olduğu gibi, sıkıntılı günlere dönmesinden endişeliyiz.**

Yasa dışı yollarla Türkiye'ye sokulan ürünler nedeniyle, üretimde düşüşler yaşanıyor.

Malezya, Bangladeş, İtalya, İspanya, İsrail gibi ülkelerin damgasıyla getirtebiliyorlar. Bu ülkelerde, ticaret politikası önlemlerine tabi kumaş üretimi olmadığı halde, Uzakdoğu mallarını kendi üretimleri gibi serbest dolaşımdan yararlanarak ülkemize rahatlıkla sokuyorlar.

Bu nedenle Türkiye'de tekstil sektöründe üretim düşmeye başladı. Talepler azaldı ve sıkıntı günden güne artıyor. Her geçen gün bu yolu seçenler çoğalıyor. Gerekli tedbirler alınmadığı sürece, şu anda ülkemize girmekte olan milyonlarca metre kumaş ve tonlarca iplik, yerli üretimi çok olumsuz etkileyecek. Bu bağlamda sadece tekstil sektörü değil, ülkemizin maliyesi de zarar görüyor; çünkü alınması gereken vergiler ödenmiyor.

Türkiye tekstil sektöründe üretim düşmeye başladı. Talepler azaldı ve sıkıntı günden güne artıyor. Her geçen gün bu yolu seçenler çoğalıyor.

2.5 dolara Uzakdoğu'dan alınan ve anti damping vergisiyle ülkede satışı 5 dolar olması gereken mal, sıfır gümrük nedeniyle 2.80'e satılabiliyor. Yerli üreticiler ise 4 dolara mal edip 4.20 – 4.30 dolar civarında satmaya çalışıyor ve satamıyor.

Bu durum sadece tekstil sektöründe değil, Türkiye'deki bütün sektörlerde yaşanıyor.

Üretimi bile yok!

Ekonomi Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlıklarımızın üretimi olmadığı halde bu tür menşe sapması yoluyla gelen ürünler için ciddi tedbirler alması hayati önem taşıyor. Yazımızda spesifik olarak gösterilen TÜİK ithalat istatistikleri, durumu bütün çıplaklığıyla gözler önüne seriyor.

STA olan ve Gümrük Birliği'ne üye ülkelerden yapılan ithalat rakamlarına bakıldığında önemli farklar göze çarpıyor. Örneğin; 5513-4-5-6 GTİP poly/viskon kumaşta Polonya'dan yapılan ithalat, 2009 yılında 1668 m² ve 7.188 dolardı. Bu rakam, 2013 yılının dokuz ayında 6.671.075 m² ve 9.805.161 dolar olarak gerçekleşti. Oysa bu ürün Polonya'da hiç üretilmiyor.

İthalat artarak devam ediyor

Endonezya, Malezya, İtalya, İspanya gibi ülkelerden de 2009-2012 yılları arasında yapılan ithalatın artarak devam ettiğini ve özellikle 2013 yılının ilk dokuz ayında ciddi artışlar yaşandığını görebilirsiniz.

Damping ve sübvansiyona karşı önlem, korunma önlemi ve gözetim uygulamasına tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde tercihsiz menşe kurallarına göre menşe tespitinde uygulanacak usul ve esasları belirleyen ve 05.04.2003 tarihli ve 25070 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği'nin (Serbest Dolaşıma Giriş) (Seri No: 3) 4/2. maddesine göre, "Ticaret politikası önlemlerine tabi olup AB'den yapılan ithalatların A.TR dolaşım belgesi ibrazı halinde ciddi ve somut gerekçelere dayanan tereddütlerin bulunması ve kesinlikle gerekli bulunması halinde menşe şahadetnamesi aranır" hükmü geçerli.

Diğer yandan, Gümrük Yönetmeliği'nin ticaret politikası önlemlerine ilişkin 205. maddesinin 3. fıkrasına göre ise "Yürürlükte bulunan ticaret politikasına tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde menşe şahadetnamesi beyanname ekinde ibraz edilir" hükmü bulunuyor.

Menşe belgesi aranmalı

Bu sebeple, anılan tebliğin uygulamadan kaldırılarak üst norm olan Gümrük Yönetmeliği 205/3. maddesi çerçevesinde, ticaret politikası önlemine tabi olan tekstil ürünlerinde, AB imzaladığımız ülkelerinden ATR eşliğinde gelen ürünlerin ithalatında menşe belgesi aranması yoluna gidilmesi önem arz ediyor.

Zira, damping önlemine tabi ve ayrıca İGV uygulanan tekstil ürünlerinin AB üzerinden menşe yanıltmak suretiyle rahatça ithal edilerek yerli sanayiyi korumayı amaçlayan bu önlemleri ve vergileri etkisiz kılma yoluna gidildiği de yaşanan bir gerçek. Bu nedenle, muhakkak suretle menşe kontrolü yapılması ve koruma önlemlerine tabi ürünlerin ithal işlemleri sırasında ithalat yapılan ülkede ilgili malın üretiminin olup olmadığı hususu kontrol edilmeli. Gümrük müdürlüklerince gerekli tedbirlerin alınması, sektör açısından son derecede önemli.

Tekstil ve hazır giyim ürünleri ithalatında uygulanan ticaret politikası önlemleri olan anti damping vergileri, korunma önlemi ve ilave vergilerden kaçınma amaçlı olarak üçüncü ülke menşeli ürünlerin, AB üye ülkeleri ya da ülkemizin Serbest Ticaret Anlaşması olan ülkeler üzerinden ülkemize trafik sapması yaratacak şekilde ihracatının giderek arttığı TÜİK ithalat istatistiklerinde açıkça görülüyor.

Trafik sapması yaratan bu uygulamaların önlemleri etkisiz kıldığı göz önüne alındığında, özellikle AB ülkeleri üzerinden ATR Dolaşım Belgesi eşliğinde ülkemize ithal edilen ürünler için ATR Belgesinin 8. Hanesinde yer alan "Gözlemler/Remarks" bölümüne ürünlerin menşeinin yazılmasının zorunlu hale getirilmesi önem taşıyor. Ayrıca ülkemiz ile STA olan ülkelerden gerçekleşen ithalatın, bu ülkelerin üretim altyapısı ve kapasitelerinin çok üzerinde olduğu da bilindiğinden, benzer trafik sapmalarının önlenebilmesi amacıyla bu ülkelerden EURO-1 ya da EUROMED Menşe Belgesi eşliğinde ithal edilen ürünlerin Gümrük Makamları nezdinde incelenmesi doğru bir adım olacaktır.

Endonezya, Malezya, İtalya, İspanya gibi ülkelerden ithalat, artarak devam ediyor.

Moda dünyasının genç ve özgür ruhu:

NİHAN PEKER

Pek çok deneyimli tasarımcıya taş çıkartacak genç bir isimle karşı karşıyayız: Nihan Peker! Neden mi? Çünkü kumaşlarını yeri geldiğinde kendisi üretiyor, tasarımlarında sadeliğin izinden gitse de bir akıma veya trende bağlı kalmıyor.

Henüz 28 yaşında; fakat Milano'da Federico Sangalli, İstanbul'da ise Hatice Gökçe gibi dünyaca ünlü isimlerle çalıştı. Swarovski'nin düzenlediği tasarım yarışmasında finale kaldı ve tasarımları Londra, Paris ve Milano podyumlarında sergilendi. Ama o, bu başarıların getirdiği egonun içinde kaybolmayan, mütevazı bir tasarımcı. Son koleksiyonu 'Ruhen'in Yürüyüşü'nde, ilk defa desen kullanan Nihan Peker, giyilebilir ve ulaşılabilir tasarımlar yaratıyor. Ona göre hazır giyim sektöründe önemli olan da bu. Minimal çizgileri tercih eden genç tasarımcı, kumaş seçimine önem veriyor. Ama bu açıdan kendini çok şanslı görüyor. Türkiye'nin tekstil üretimi açısından çok zengin olduğunu söyleyen Peker şu sıralar, Mart 2014'te gerçekleşecek İstanbul Moda Haftası'nda yeni koleksiyonunu tanıtmaya hazırlanıyor.

Son koleksiyonunuzda sizden beklenmeyen bir şey yaptınız ve desen kullandınız…

Evet, 'Ruhen'in Yürüyüşü' adlı koleksiyonumu minimalizm akımının öncülerinden dünyaca ünlü Alman mimar Ludwig Miles van der Rohe'nin desenlerinden yola çıkarak hazırladım. İlk defa burada kendimi deneyerek bir desen üzerinden gittim. Fakat genele baktığınızda önceki koleksiyonlarım gibi yine siyah, camel ve beyaz tonlarının hâkim olduğu çok sade, yalın ve giyilebilir bir hazır giyim koleksiyonu hazırladım.

Nihan Peker, İTKİB'in projesi UR-GE'ye seçilen tasarımcılardan biri.

Sizin için bu bir ilk. Rohe'den çok etkilenmiş olmalısınız.

Ludwig Miles van der Rohe'nin binaları o kadar güzel ve o kadar sade ki; beni çok etkiledi. Betonların renk ve şekillerinden yararlandığım için aslında pek de desen gibi desenler değil. Ben her şeyin düz ve sade halini seviyorum. Desen, kıyafeti kalabalıklaştırıyormuş gibi geliyor bana. Bu, 'Ruhen'in Yürüyüşü' koleksiyonuma özgü bir şey oldu. Denemiş oldum ve farklı bir şeyi denemekten ötürü de çok mutluyum.

Genç tasarımcılar siyah, beyaz ve krem gibi donuk renkleri tercih ederken, daha yol almış tasarımcılar pastel renkleri tercih ediyor. Aslında tam tersi olması gerekmiyor mu?

Dediğiniz doğru, o yönde bir gidişat var galiba. Ama Jil Sander da yıllardır çok sade koleksiyonlar yaratıyor. Ben de yeni koleksiyonuma biraz pastel renkler ekledim. Galiba belli bir zaman sonra insan kendi yaptığı şeyden sıkılıyor. Aynı şekilde başkaları da bundan bunalıyor. Ama dediğiniz gibi araya renkler

Peker'in 'Hammal' adlı koleksiyonu, Swarovski'nin düzenlediği yarışmada finale kaldı.

koymak iyi oluyor bence. Çünkü müşteriye özel çalışırken çok daha farklı ve canlı renkler kullanmak, ona hitap edecek tasarımlar oluşturmak önemli. Daha önce simsiyah tasarımlar yaratıyordum. Ben de öyleydim. Ama artık değişik aksesuarlar ve farklı renklerle birkaç oyun yapıyor ve tasarımlarımı zenginleştiriyorum.

Koleksiyonlarınızı oluşturma süreci nasıl işliyor?

Şu an 2014-2015 kış koleksiyonumu hazırlıyorum. Yaklaşık bir yıldır bunun üzerinde çalışıyorum ve sadece onu düşünüyorum. Bu nedenle son moda haftasına da katılmadım. Önce renkleri belirliyorum, sonra kafamdaki formları bu renklerle bir araya getiriyorum. Baktığınızda kolay gibi gözükse de aslında çok zor. Çünkü içinde bulunduğunuz bir sezon var ve siz önden gitmek, bazı şeyleri öngörmek zorundasınız. Fakat dünya markası olmamanın da bir rahatlığı var. Sonuçta ürünlerim milyonlarca üretilmiyor. O bakımdan daha özgür ve rahatım. Ama koleksiyonlarım hiçbir zaman tamamen bitmiyor. Çünkü bitti dediğim noktada yeni bir şeyler keşfedebiliyorum. Ocak ayında Paris'te Who's Next etkinliği olacak. Şubatta Moskova'da koleksiyonumu tanıtacağım. Martta ise İstanbul'da Moda Haftası var. Oraya gelene kadar sürekli bir şeyler ekliyorsunuz. Sezonun içinde o koleksiyondayken bir eleştiri alıp eklemeler yapıyorsunuz.

Peker, önceki koleksiyonlarından farklı olarak 'Beyazlık Raporu'nda kiremit rengini tercih ediyor.

Tasarımlarınız için seçtiğiniz kumaşlarda en çok neye önem veriyorsunuz?

Kesinlikle güzel ve kaliteli bir kumaş olması gerekiyor. Bunu yüzde yüz ipek veya çok iyi kalitede, pahalı bir kumaşı kullanmak anlamında söylemiyorum. Polyester, krep veya bu tür kumaşlar kullanırken bile daha iyi tuşesi veya gramajı olsun diye dikkat ediyoruz. Önemli olan astarlık kumaş gibi durmaması. Kendi tasarımlarımda tabii ilk başta dokunuşuna ve formuna dikkat ediyorum. Genelde yün ve ipek karışımı kumaşlar kullanmayı tercih ediyorum. Benim için temiz ve iyi bir dikişle, kaliteli bir görünüm verebilecek kumaş önemli. Bunların üzerinde duruyorum.

'Beyazlık Raporu'nda şortlar ve uçuşan elbiseler ağırlıkta.

Yaratım sürecinde koleksiyonlarınızı kombinler oluşturarak mı tasarlıyorsunuz?

Evet, ben dediğiniz şekilde tasarlıyorum. Ama aslında başka şekillerde, kendi içinde de kombinlenebilecek tasarımlar ortaya çıkıyor. O koleksiyonun çatısını doğru oluşturmak önemli. Giyilebilir şeyler olmasına dikkat ediyorum. Sonuçta benim tasarımlarıma ulaşacak kişinin gardırobu, sadece benim koleksiyonumdan oluşmayacak. Çok da takım ruhu olmayan, tek başına tasarım parçası olarak durabilen kıyafetler yapmaya çalışıyorum. Koleksiyonun bir matematiği mutlaka olmalı. Eskiden her şeyi birbiriyle uyumlu yapmaya gayret ediyordum. Ama kendi içinde bunun çok da doğru olmadığını fark ettim. Artık çeşitlilik arıyorum. Çünkü hazır giyim gerçekten zor bir şey. Ben de deneyip yanılarak, o zenginliği yakalamaya çalışıyorum.

Tasarımlarınızda kullanmayı en çok sevdiğiniz doku nedir?

Daha önce sormuş olsaydınız kesinlikle ip derdim. Ketenin lifleri ayrılmış görüntüsü ve keçeleşmiş kumaşlar hoşuma gidiyordu. Öğrenciyken daha deneysel şeyler yapmaya çalışıyorsunuz. Tamam, sade; ama bir yerde abartmak istiyorsunuz. Bu anlamda, eskiden bir tutkum vardı. Kumaşlarımı kendim yapıyordum. İpleri birbirine bağlayıp avangart işler ortaya çıkarıyordum. Ama şimdi galiba olgunluğa bağlı olarak kaşmiri çok seviyorum. Onun dışında ipeğin; özellikle de taşlanmış ipeğin güzel bir dokusu var. Yünle karışmış daha kalın, tafta ipekleri de tercih ediyorum.

Koleksiyonlarınızda sizin için en zamansızı ve en anlamlısı hangisi?

Beyaz gömlek elbiseleri çok seviyorum. Hem kışa hem de yaza uyuyor. Her zaman giyebilirsiniz. 1990'lı yılların sonunda Ümit Ünal da yapmıştı. Yohji Yamamoto, Calvin Klein ve Jil Sander gibi dünyaca ünlü tasarımcıların koleksiyonlarında da görmek mümkün. Benim için sanki her sezon olması gereken bir parça.

Kendi markanız dışında kendinizi hangi markaya yakın hissediyorsunuz? Hangisiyle çalışmak isterdiniz?

Kendimi yakın bulduğum firma çok. Ama açıkçası daha önce hangisiyle çalışabilirim diye hiç düşünmedim. Bazı markalara danışmanlık yapıyorum. Ama galiba Yargıcı için bir koleksiyon tasarlamak isterdim. Mağazanın içine girdiğimde beni yakalayan atmosfer ve ruh, çok hoşuma gidiyor. Yargıcı'nın tasarımlarını sade oldukları için çok beğeniyorum.

Peki, tekstil açısından Türkiye sizce nasıl bir yerde?

Üretim anlamında çok zenginiz. Müthiş bir saha var. Dünyanın en büyük çorap ihracatçısı yanılmıyorsam Türkiye. Eğer çorap da tekstilse çok büyük bir kalem oluyor burada. Farklı alanlarda zenginliği olan bir ülkeyiz. Yurt dışından kumaş getiren firmalardan da kumaş alıyoruz; ama bunun gümrüğünü ödemek zorundayız. Bu da daha pahalı oluyor. Ben çoğunlukla Türk kumaşlarını tercih ediyorum. Dokuma ve örme kumaşlarda çok iyiyiz. Aradığım her şeyi Türkiye'de bulabiliyorum. Ama birkaç Japon firması var. Onlar çok farklı kumaşlar üretiyor. Bunları da genelde biz tasarımcılar tercih ediyoruz. Ben bu anlamda mutluyum. Aradığım her şeyi bulduğumu söyleyebilirim. Ama bununla birlikte bazı eksikler de var. Kumaş ve desen tasarımı anlamında gerideyiz. On yıldır tasarımı konuşuyoruz. Algı olarak 'moda tasarımcısı' bize daha yakın hale geldi. Sadece kıyafet tasarımı değil, kumaş tasarımı da önemli.

Bugünkü tasarım dünyası için daha ulaşılabilir diyebilir miyiz?

Türkiye'ye bakınca dediğiniz gibi artık tasarımcıya ulaşmak çok daha kolaylaştı. Farklı zamanlarda, farklı etkinlikler olabiliyor. Pek çok web sitesi var; online alışveriş yapabiliyorsunuz. Markalar artık tasarımlarla çok çalışıyor. Onlar için danışmanlık yapabiliyor veya özel koleksiyonlar üretebiliyoruz.

> "DOKUMA VE ÖRME KUMAŞLARDA ÇOK İYİYİZ. ARADIĞIM HER ŞEYİ TÜRKİYE'DE BULUYORUM."

Tasarımlarınızı hiç bilmeyen birine nasıl anlatırsınız?

Giyilebilir, sade ve yalın tasarımlar. Her bedene hitap ediyor. Tasarımlarım için ulaşılabilir de diyebilirim. O da önemli, uçuk fiyatlar yok. Gerçekçi bir şeyler yapmaya çalışıyorum. Bu nedenle fiyatların da gerçekçi olması gerekiyor. Sonuçta hazır giyim koleksiyonu hazırlıyorsunuz. Aksi de pek beklenemez.

Genç tasarımanın 'Narkoz' adlı koleksiyonunu Selda Car tanıttı.

Kitap

Değişime hazır mısınız?

Yurtdışında çeşitli üniversite ve kurumlarda marka, algı yönetimi ve imaj yönetimi vb. konularda eğitim gören Rüzgar Mira Okan, 'Kendi Stilini Yarat' adlı kitabında stil sahibi olmanın formüllerini veriyor. "Şıklığın markası değil, tarzı vardır" diyen Okan'ın bu kitabıyla, gelecekteki 'siz'i belirleyeceksiniz.

Kitap

Unutulmayan kadınlar

Everest Yayınları'nın 'Unutulmayan Kadınlar' dizisinden çıkan son kitap 'Kırmızı Pabuçlar', Margaret Atwood'un hayatının yazarlığa uzanan bölümüne odaklanıyor. Bu önemli yapıt ünlü yazarın anılarından, mektuplarından, kendisinin, arkadaşlarının ve yakınlarının aktardığı anekdotlardan derlendi.

Sergi

TÜKETİM TOPLUMU

Gallery LİNART, 'Media Fusion' adını verdiği kendine has tekniğiyle Pınar Du Pre'nin 'Snapshot' isimli sergisine ev sahipliği yapıyor. Sanatçı bu sergide, insanların trafikteki öfke krizlerini, kısacası insanlık hallerini ve tüketim toplumu içindeki yarışını eserlerine taşıyor. Du Pre'nin, portre ve manzara temalı eserlerinden oluşan renkli sergisi, 5 Aralık 2013 – 4 Ocak 2014 tarihleri arasında Gallery LİNART'ta ziyaret edilebilir.

Çellonun yıdızları

Konser

"Gidin ve onları canlı izleyin, çünkü gerçekten hayret vericiler! Jimmy Hendrix'i 1960'lı yıllarda canlı izlediğimden bu yana, onlar kadar heyecan verici başka bir şey gördüğümü hatırlamıyorum." Bu sözler, efsane müzisyen Elton John'a ait. Popüler şarkıları çellolarıyla çalan Hırvat çellistler Luka Sulic ve Stjepan Hauser'den oluşan 2Cellos grubu, 27 Aralık'ta Zorlu Center PSM'de! Red Hot Chili Peppers, Coldplay, Michael Jackson ve Rihanna şarkılarını bir de onlardan dinleyin!

Konser

Kaldırım serçesi

Efsanevi şarkıcı Edith Piaf, ölümünün 50'nci yılında TİM Show Center'da unutulmaz bir konserle anılıyor. Oscar ödüllü 'Kaldırım Serçesi' filminde Edith Piaf şarkılarını seslendiren Jil Aigrot, 'Edith' adlı yeni gösterisini sahnelemek için 14 Aralık'ta TİM Show Center'a geliyor! İki bölümden oluşan bu muhteşem gösterinin ilk bölümü, seyircileri Paris'in en ünlü, sanat kokan mahallelerine götürüyor. İkinci bölüm ise Edith Piaf'ın müzik kariyerinde en çok beğenilen şarkılarını seslendirdiği müzikhol dönemine vurgu yapıyor.

Sergi

JOAN MİRÓ, İSTANBUL'DA!

MSGSÜ Tophane-i Amire Kültür ve Sanat Merkezi, 20'nci yüzyılın en büyük sanatçılarından Joan Miró'yu ağırlıyor. Eserlerini 'ilkel bir ressam' gibi oluşturmasıyla bilinen, Andre Breton'un "İçimizdeki en sürrealist" diye tanımladığı ressam Miró'nun Mourlot ve Maeght koleksiyonlarında yer alan 60 eseri, 19 Ocak'a kadar Tophane-i Amire'de görülebilecek.

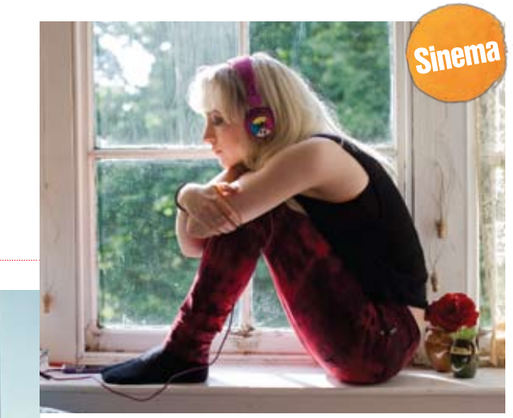

Sinema

YILIN SON FİLM FESTİVALİ

16'ncı Uluslararası Randevu İstanbul Film Festivali, 20 - 26 Aralık tarihleri arasında, dünya sinemasının son dönemdeki en iyi örneklerini izleyicilerle buluşturuyor. 'Gala İstanbul', 'Dünya Dönüyor', 'İlk Randevu', 'Sinema Tarihi Yazıyor' ve 'Film Bağımlıları İçin Bağımsız Filmler' bölümlerinden oluşan festivalde 'The Motel Life', 'Kill Your Darlings' ve 'Nebraska', öne çıkan filmler arasında.

İnsanlık mücadelesi

Brecht'in 1944'te yazdığı aynı adlı eserden tiyatro sahnesine uyarlanan 'Kafkas Tebeşir Dairesi', bir insanlık mücadelesinin iç yüzüne iniyor. Bu müzikli oyun hem şarkıları hem dansları hem de hikâyesiyle yeni sezonun en iddialı oyunu olmaya aday. 'Kafkas Tebeşir Dairesi'ni, 17 Aralık'ta, Ataköy Yunus Emre Kültür Merkezi'nde izleyebilirsiniz.

Tiyatro

Sinema

Bu işte bir yalnızlık var

Eşinden boşandıktan sonra müziği bırakan Mehmet ve eşiyle büyük bir kavga ettikten sonra evde tek başına kalan Ayşe... Yıllardır dost olan bu ikilinin kaderleri, birbirlerinin yalnızlıklarına ortak olmalarıyla tamamen değişir. Engin Altan Düzyatan ve Özgü Namal'ın başrolleri paylaştığı, Tuna Kiremitçi'nin çok ses getiren aynı adlı romanından sinemaya uyarlanan 'Bu İşte Bir Yalnızlık Var', 13 Aralık'ta vizyona giriyor.

DENİZ KOKULU LİZBON MUTFAĞI

Lizbon'un çok kültürlü tarihi, yemeklerine de yansımış. Coğrafi keşiflerin öncüsü denizci milletin mutfağına, en büyük damgayı -doğal olarak- deniz ürünleri vurmuş.

Hazırlayan: Anıl Doğan

Galiçyaca ahtapot

Avrupa'nın Atlas Okyanusu kıyılarında kalmış küçük bir ülke olmasına rağmen, geniş bir kültürel ve tarihi geçmişi var. Portekiz, muhtemelen kıtanın en şahsına münhasır ülkelerinden biri. Başkenti Lizbon, -sanırım- bu mirasın en iyi gözlemlenebileceği yer. Ülke, sırasıyla Fenikeliler, Yunanlılar, Romalılar, Cermenler ve Endülüs Emevileri'ne ev sahipliği yapmış. Her yeni topluluk, ülkeye kendinden bir şeyler eklemiş. Romalılar şarap bağlarını kurup, balık tuzlamayı öğretmişler Portekizlilere. Kuzey Afrika'dan gelen Araplar, pirinç ve turunçgilleri taşımış ülkeye.

Coğrafi keşiflerin öncülerinden Portekizliler, ulaştıkları yeni kültürlerden de beslenmiş elbette. Afrika, Hindistan ve Uzak Asya'da bulunan kolonilerindeki lezzetleri anavatanlarına taşımışlar. Günümüzde Lizbon, Portekiz mutfağının en iyi örneklerini bulabileceğiniz bir gastronomi merkezi. Denizin etkisi her alanda görülüyor. Şahsi fikrim; en az Portekiz kadar deniz ürünü zenginliğine sahip birçok ülkeyi ziyaret etmiş olmama rağmen, bunların bu kadar iyi pişirildiği veya servis edildiği bir ülke daha görmedim.

İstanbul gibi yedi tepe üzerine kurulu Lizbon'un tarihi çok eskiye dayanıyor. Özellikle, coğrafi keşifler sonrası sömürgelerden elde edilen zenginlik sayesinde, zamanında Avrupa'nın en görkemli şehirlerinden biriymiş. Ancak 1755'te meydana gelen deprem ile şehrin yüzde 85'i yerle bir olmuş ve Marquês de Pombal'in modern şehirciliğin ilk örneği sayılan mazgal sistemi ile tekrar inşa edilmiş. Yokuşları, tarihi tramvayları, Boğaz'ı andıran Tejo Nehri ile İstanbul'u andıran kent, tarih boyunca çok önemli bir ticaret merkezi olmuş. Coğrafi keşifler sonrasında, Portekizli denizcilerin Hindistan ve Asya'dan taşıdıkları ürünlerin Avrupa'ya giriş noktası haline gelmiş.

Yemek ve keyfin birleştiği bir nokta; Calcada Do Duque

İlk yemek: Şahane!

Daracık sokakları ve mahalle hayatıyla Bairro Alto ve Chiado, şehrin gece hayatının merkezi. Gündüz sokakları sakin ve mahalle halkına kalmışken, güneşin batışıyla birlikte hareket başlıyor. Masalarını sokaklara çıkarıp leziz ürünlerle donatan lokantalar, dünyanın her noktasından insanları kaynaştıran ufak barlar bir anda ortaya çıkıyor. Chiado'da bulunan Aqui há Peixe, son dönemde şehrin en popüler balık lokantalarından. Mönüsündeki ürünlerin tazeliği ve başarılı pişirme yöntemleriyle şehirde nam salmış durumda. Şanından etkilenip biz de burayı tercih ediyoruz. Başlangıç olarak istiridye, ahtapot salatası ve sarımsaklı karides istiyoruz. Çok başarılı! Ardından iki kişilik deniz levreği ile devam ediyoruz. Bir ara gözümüz havuzdaki ıstakozlara kayıyorsa da, kelimenin tam anlamıyla 'çatlamak' üzere olduğumuzdan niyetlenmiyoruz bile. Her şey enfes! Bu leziz yemekle birlikte, aslında kırmızı şaraplarıyla ünlü Alentejo bölgesine ait beyaz şarap Marquês de Borba (2010) içiyor ve yemeği çarkıfelek meyvesinden yapılmış mus ile sonlandırıyoruz. Harika bir şarap ve mükemmel hazırlanmış yemeğin bedeli, kişi başı 50 euro.

Solar Dos Presuntos

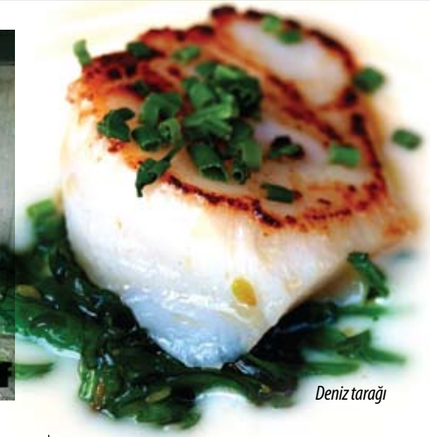

Deniz tarağı

Bizim de kaldığımız Baixa-Rossio bölgesi, şehrin merkezini oluşturuyor. Tüm önemli devlet daireleri, bankalar ve turistik aktivitelerin yer aldığı bölge, gündüz şehrin en hareketli lokasyonu. 1755'teki büyük depremden en çok etkilenen ve neredeyse tamamen yok olan bölge de burası. Baixa-Rossio'da görülmesi gereken ilk yer; zamanında Lizbon'a gelen her geminin mallarını boşalttığı Praça do Comércio. Burayı gördükten sonra geniş zafer takının altında ilerleyerek Rua Augusta'ya ulaşabilir, cadde üzerinden kısa bir yürüyüşle Praça Dom Pedro üzerinden Largo de São Domingos'a varabilirsiniz. Bu açıklıkta karşınıza çıkacak Igreja de São Domingos'ı mutlaka ziyaret etmelisiniz. Ayakta olmasına mucize gözüyle bakılan kilise hem depreme hem de geçirdiği yangına direniyor. Yaşananları kimsenin unutmaması için, özellikle restore edilmeyen kilisenin iç kısmı son derece etkileyici.

Balık çorbası

Yolunuzun üstünde bulunan, Gustave Eiffel'in çırağı Raul Mésnier tarafından Chiado'yu Baixa'ya bağlamak için yapılmış Santa Justa Asansörü'nü de ziyaret edebilirsiniz.

Baixa-Rossio bölgesinde en sevdiğimiz lokanta ise Solar Dos Presuntos oluyor. Rua das Portas de Santo Antão'da bulunan lokantanın duvarlarında, muhtemelen Lizbon'daki tüm ünlülerin fotoğrafları asılıydı. Geniş mönüsü olan lokantada yer bulmak ciddi mesele. Rezervasyon yaptırmama gafletine düştüğümüz için, yaklaşık 45 dakika bekliyoruz ama yemekler geldiğinde buna değdiğini anlıyoruz.

> **Güneşin batışıyla birlikte hareket başlıyor. Masalarını sokaklara çıkaran lokantalar ve ufak barlar ile gece şenleniyor.**

O kadar süre ayakta kalmanın verdiği açlıkla, deniz mahsulü yiyecek ısmarlamamıza rağmen, masada bulunan peynir ve isli et tabağını silip süpürüyoruz. Zar gibi kesilmiş et ipek gibi. (Burada parantezi açıyoruz: Unutmayın; Portekiz'de bir lokantaya gittiğinizde, sofranızda zeytin, isli et ve tereyağı gibi ürünleri görebilirsiniz. Bunlar maalesef ikram değil. Hangisini yerseniz onun ücreti hesabınıza yansıtılıyor.) Ardından, örümcek yengeci çorbası sipariş ediyor, örümcek yengeci dolması ile devam ediyoruz. Ana yemek olarak; deniz mahsullü siyah paella (bir tür pirinç yemeği) söylüyoruz. Yemeğe, Porto yakınlarında yer alan Douro Vadisi'ne ait beyaz Altano (2010) eşlik ediyor. Hepsine kişi başı 48 euro hesap ödüyoruz.

Lizbon'da mutlaka görülmesi gereken bir başka bölge, Belém. Zamanında kâşiflerin denize ilk açıldıkları yer olan Belém'de ziyaret edilmesi gereken noktaların başında Belém Kulesi geliyor. Kâşifler Anıtı ve Denizcilik Müzesi de gözden kaçmaması gereken duraklar. Modern sanattan hoşlananları, Berardo Koleksiyonu bekliyor. Belém'de kesinlikle kaçırılmaması gereken lezzet durağı ise, Antiga Confeitaria de Belém. Burası dünyaca ünlü Pastéis de Belém'i yapan pastane. Kapısındaki uzun sıradan doğru yerde olduğunuzu anlayabilirsiniz. Tavsiyem; sıraya girmeden doğrudan içeri girip bir masaya oturun ve Pastéis de Belém siparişinizi verin. İçinde özel bir muhallebi olan, milföy hamuruna benzeyen bir hamurun kullanıldığı tatlının neden dünyaca ünlü olduğunu ilk lokmada anlayacaksınız.

Sanat meraklılarının kaçırmaması gereken Calouste Gulbenkian Koleksiyonu da Lizbon'da bulunuyor. Birkaç müzenin birbirine bağlanmasıyla oluşan kompleks için ciddi bir vakit ayırmak gerekiyor. 1998'deki Expo Fuarı için tasarlanıp inşa edilmiş Parque das Nações ise, şehrin en modern bölgesi. Avrupa'nın en büyük akvaryumu da burada.

Lizbon, gidenlerin hem yemek hem de gezi açısından oldukça tatmin olarak ayrılabileceği bir şehir. Yemek yediğiniz yerdeki garsonlar her konuda size yardımcı oluyor ve bunu yaparken sizde güvensizlik oluşturacak hiçbir harekette bulunmuyor. Öte yandan fiyatlar, kalite göz önüne alındığında epey makul.

1 ŞEHİR 4 OTEL

1960'larda balıkçı kenti olan Dubai, şu an bölgenin en önemli ticaret ve turizm başkenti konumunda.

Dubai

Lüksün yeniden yorumu, alışverişin cazibe merkezi... Kendinizi yüksek derecede sıcağa hazırlayın ve Dubai'deki birbirinden konforlu otel önerilerimize göz atın.

	Burj Al Arab *İkonik*	**Atlantis The Palm** *Çocuklu aileler için*	**Al Maha Desert Resort** *Dinlendirici*	**Medinat Jumeirah** *Otantik*
NEREDE?	Dubai'nin sahil hattında, karaya küçük bir köprüyle bağlanan adanın üzerinde kurulu.	Yapay Palmiye Adası'nın en ucunda.	Şehirden çok uzakta, adı üzerinde Dubai çölünün ortasında.	Dubai'nin merkezinde, çok bilinen Wild Wadi Su Parkı'na çok yakın.
AMBİYANS	Dünyanın ilk yedi yıldızlı oteli ve her bir yıldızının hakkını veriyor.	Modern bir görünümle, Kayıp Şehir Atlantis havası yaratılmış.	Burada kendinizi bedevi gibi hissedebilirsiniz. Tek fark, SPA ayrıcalıklarıyla lüks içinde yaşamanız.	Su kanalları size Venedik'i hatırlatabilir.
KİMLER GİDER?	Bütçe sorunu yaşamayan, Dubai'ye krallar gibi ağırlanmaya gelen kalburüstü kişiler.	Çocuklarıyla beraber eğlenceli bir tatil geçirmek isteyen Avrupalı zenginler.	Her gittiği ülkede farklı bir deneyim yaşamak isteyen maceraperest ve gezginler.	Doğu'nun gizemine kapılmış Batılı turistler.
ODALAR	202 odanın en küçüğü 169 metrekare. En büyüğü ise, 780 metrekare ile küçük bir saray havasında.	Bin 539 odanın hepsi modern bir görünüme sahip.	Muhteşem bir manzaraya bakan 42 odanın her biri, dekorasyonuyla da huzura çağırıyor.	292 oda, kendinizi 'Binbir Gece Masalları'nda hissettirmeye aday.
YEME - İÇME	Al Mahara isimli akvaryum restoranına ulaşım, 'simülasyon denizaltı' ile sağlanıyor. Mönüde dünya mutfaklarından seçmeler var.	Onlarca restoranından biri olan ödüllü Nobu'da günümüz Japon mutfağını deneyimleyebilirsiniz.	Yemekler vücudunuzun yenilenmesine hizmet ediyor. Gurme lezzetler, sağlıklı, hafif ve her şeyden önemlisi organik.	Otelin içerisinde dünya mutfaklarından lezzetler sunan tam 44 restoran ve bar mevcut.
NEDEN GİTMELİ?	Metrelerce yüksekteki açık havuzu bir yana, sırf denizaltı deneyimi için bile gidilebilir. 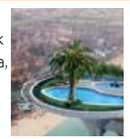	800 metrelik plajından tutun, su parkı ve akvaryuma kadar birçok seçenek sunan otelde, bir haftanızı dışarı çıkmadan geçirebilirsiniz.	Yoğun iş temponuza bir hafta mola verip, vücudunuzu ve ruhunuzu dinginliğe kavuşturmak için. Çölde safariyi de hatırlatalım.	İçerisinde yok yok. Hediyelik eşya alabileceğiniz bir pazar da dâhil.
NEDEN GİTMEMELİ?	"Beş yıldız yeterli, yedi yıldız fazla gelir" diyorsanız, günübirlik ziyaret edebilirsiniz.	Çok aktivite, çok kalabalık demek.	Çölde kalmak biraz sıkıcı olabilir, zira görüp görebileceğiniz tek şey ucu bucağı olmayan kumlar.	Doğu motiflerinden kaçıyor, daha 'Batılı bir lüks' arıyorsanız, size göre değil.
FİYAT	En küçük odası bile 1.495 dolar	Promosyon zamanlarında çift kişilik odanın gecelik fiyatı 463 dolar	Çift kişilik standart odanın gecelik fiyatı 1.089 dolar	Delüks odaların gecelik fiyatı yaklaşık 653 dolar
İLETİŞİM	Jumeirah Beach Road, Dubai Tel: +971 4 301 7777 www.jumeirah.com	Palm Jumeirah, Dubai Tel: +971 4 426 0000 www.atlantisthepalm.com	Dubai Desert Conservation Reserve, Dubai Tel: +971 4 832 9900 www.al-maha.com	Jumeirah Beach Road, Al Sufouh, Dubai Tel: +971 4 366 8888 www.jumeirah.com

WHO CARES ABOUT THE COST OF PRODUCTION?

Egypt will raise the minimum wage in the public sector from 104 to 171 dollars on 1 January 2014, although it is not yet clear whether this raise will also be applied in the private sector. Given that labor costs constitute a significant portion of the costs of production, the change in Egypt could either benefit or hurt the country's competitors in terms of production. Traditionally in such cases, textile-makers would seek to move production to countries with more competitive labor costs since the production phase is based on the pursuit of profit. According to experts, however, textile-makers are mistaken in making such moves. Instead, there is an easy solution to the problems created by a rise in labor costs: if textile-makers change their production model so that they attain profit not during the production phase but during through sales and distribution channels, then changes in labor costs in the countries of operations will not have as significant an impact.

THE FUTURE BELONGS TO SYNTHETIC FIBER

By 2050, the world's population is expected to reach 9.5 billion, yet resources are constrained, with wool and cotton production hitting their natural limits. With advancements in technology and increases in welfare, per capita consumption of fiber has risen and will continue to do so; only synthetic fibers will have the capability to meet demand. Noting the importance of synthetic fiber, AK-Pa Textile Development and Marketing Director Hakan Sözen said: "The speed at which the global population is growing will directly affect textiles. Because cotton and wool production is dependent on animal husbandry and farming, it is impossible for them to meet demand. Because of that, the use of synthetic fiber is continually increasing. Today, synthetic fiber constitutes 60 percent of global fiber production; this means that six in 10 kilos of fiber around the world are synthetic. In the near future, this [figure] will increase to seven."

PLAN A GREAT LEAP FORWARD FOR 'TEXTILES'

Textile-makers have prepared their 2013-2017 Draft Action Plan, which includes the readywear and leather sectors. The plan, which includes collaboration from all ministries, from TOBB to TİM and from KOSGEB to the Association of Leather Industrialists and civil society organizations, envisages Turkey becoming a world leader in the readywear and leather sectors with products based on the latest technology and design. The aim of the plan is to raise these sectors' value added contributions, create more high, innovative, information-based and state-of-the-art products and services and increase competition while constructing a sustainable system that will be more capable of taking a larger share of the world market. To reach the 2023 goal of 500 billion dollars' worth of exports, efforts to increase Turkey's position in such competitive sectors are expected to begin in the first quarter of 2014.

INVESTORS APPRECIATE INVESTMENTS MADE IN TEXTILES

The number of mergers and acquisitions has accelerated in recent years in Turkey, and the textile industry is no exception, particularly among textile retailers, with companies like Koton, Yargıcı, Damat, Silk&Casmire and Park Bravo all now sporting a foreign partner. While EBITDA multipliers have come in at between 5 and 7 percent on the production side of textiles, the same numbers have been 10 percent in the textile retail sector. Among foreign companies, interest from the Gulf region in Turkey has been especially high.

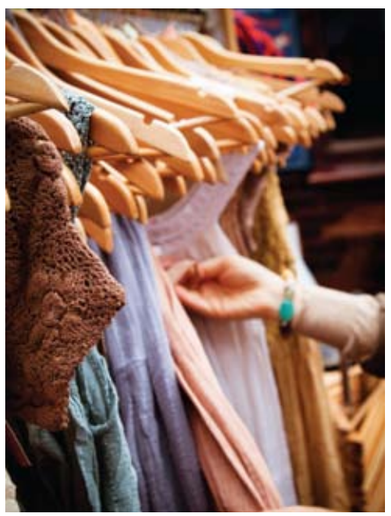

THE SOLUTION IS BETTER COTTON

It has been just a few months since the Association of Better Cotton Practices (IPUD) was formed, but it has already won a number of supporters. Rolling up their sleeves with the promise to "produce better cotton for Turkey," association members even brought international brands like IKEA, Adidas and H&M on board with material support to help stage the first production of certified better cotton in Turkey this year. According to IPUD Chairman Leon Piçon, the path to rescuing cotton runs through sustainable cotton – that is, better cotton; otherwise, one day our cotton T-shirts will one day be replaced by synthetic versions. "If we don't do something, cotton will be erased from the world. The situation is that critical," Piçon said.

ARALIK 2013

INDIA ITME 2013
02.12.2013-07.12.2013
Bombay, Hindistan
Tekstil

CLOTHESHOW LIVE
02.12.2013-07.12.2013
Birmingham, İngiltere
Giyim, moda

EUROMOLD 2013
03.12.2013-06.12.2013
Frankfurt, Almanya
Ev eşyaları, aydınlatma, dekorasyon

BRIDEX 2013
03.12.2013-07.12.2013
Jerudong, Brunei
Savunma sanayii

THE HOME SHOW
09.12.2013-11.12.2013
Muskat, Umman- Ev dekorasyon

MOTHER, BABY AND CHILD SHOW
12.12.2013-14.12.2013
Dubai, BAE-Bebek, çocuk ürünleri

INT FURNITURE SALON
12.12.2013-15.12.2013
Tiflis, Gürcistan - Mobilya ve ev tekstili

OCAK 2014

ACCESSORIE CIRCUIT - INTERMEZZO COLLECTIONS
06.01.2014 - 08.01.2014
Hazır Giyim, Aksesuar
New York, ABD

FIMI
24.01.2014 -26.01.2014
Bebek Eşyaları, Çocuk Giyim-Madrid, İspanya

MODAFABRIEK
26.01.2014 -27.01.2014
Moda- Amsterdam, Hollanda

HKTDC
06.01.2014 - 09.01.2014
Bebek Ürünleri -
Hong Kong, Çin

PITTI IMMAGINE
07.01.2014 - 10.01.2014
Bayan Giyim ve Moda
Floransa, İtalya

PITTI IMMAGINE CLOUDNINE
07.01.2014 - 10.01.2014
Moda- Floransa, İtalya

PITTI IMMAGINE UOMO
07.01.2014 - 10.01.2014
Moda - Floransa, İtalya

PITTI IMMAGINE W
07.01.2014
Bayan Giyim ve Moda-Floransa, İtalya

HEIMTEXTIL
08.01.2014 - 11.01.2014
Tekstil-Frankfurt, Almanya

FAME - ACCESSORIES THE SHOW - MODA MANHATTAN
09.01.2014 - 11.01.2014
Hazır Giyim ve Aksesuar-New York, ABD

INTERMEZZO NEW YORK
09.01.2014 - 11.01.2014
Hazır Giyim-New York, ABD

CRAFT & HOBBY
10.01.2014 - 14.01.2014
Tekstil, El işi, Hobi - Los Angeles, ABD

EXPO RIVA SCHUH
11.01.2014 - 14.01.2014
Deri Ürünleri, Ayakkabı - Riva del Garda, İtalya

MILANO MODA UOMO
11.01.2014 - 15.01.2014
Moda - Milano, İtalya

SAO PAULO PRET A PORTER
12.01.2014 - 15.01.2014
Tekstil - Sao Paulo, Brezilya

CHILDREN'S CLUB
13.01.2014 - 15.01.2014
Tekstil - New York, ABD

COUROMODA
13.01.2014 - 16.01.2014
Deri Ürünleri - Sao Paulo, Brezilya

HKTDC HONG KONG FASHION WEEK FAL/ WINTER
13.01.2014 - 16.01.2014
Moda - Hong Kong, Çin

HKTDC WORLD BOUTIQUE
13.01.2014 - 16.01.2014
Hazır Giyim - Hong Kong, Çin

INTERMODA MEXICO
14.01.2014 - 17.01.2014
Tekstil ve Hazır Giyim
Guadalajara, Meksika

PREMIERE VISION NEW YORK
14.01.2014 - 15.01.2014
Tekstil - New York, ABD

TEXWORLD USA
14.01.2014 - 16.01.2014
Tekstil - New York, ABD

BREAD & BUTTER
14.01.2014 - 16.01.2014
Hazır Giyim - Berlin, Almanya

KINGPINS SHOW
21.01.2014 - 22.01.2014
Tekstil - New York, ABD

PREMIERE VISION NEW YORK
15.01.2014 - 16.01.2014
Tekstil - New York, ABD

Blue
16.01.2014 - 18.01.2014
Denim Hazır Giyim, Spor Giyim - New York, ABD

ENK NY
16.01.2014 - 18.01.2014
Hazır Giyim ve Moda
New York, ABD

INDIA IN FASHION
16.01.2014 - 18.01.2014
Tekstil Sanayii - Mumbai, Hindistan

PETTI IMMAGINE BIMBO
16.01.2014 - 18.01.2014
Çocuk Giyim ve Moda
Floransa, İtalya

IFAI EXPO 2014
17.01.2014 - 19.01.2014
Tekstil, Tekstil Makineleri
Orlando, ABD

MRKET
17.01.2014 - 19.01.2014
Erkek Hazır Giyim - New York, ABD

THE COLECTIVE
17.01.2014 - 19.01.2014
Bay Hazır Giyim ve Aksesuar
New York, ABD

THE LONDON TEXTILE FAIR
17.01.2014 - 18.01.2014
Tekstil, Giyim - Londra, İngiltere

KOMM
17.01.2014 - 19.01.2014
Bebek ve Çocuk Tekstil - Frankfurt, Almanya

JFW INTERNATIONAL FASHION FAIR
18.01.2014 - 21.01.2014
Moda - Tokyo, Japonya

TRANOI HOMME
18.01.2014 - 20.01.2014
Erkek Giyim - Paris, Fransa

KLEINE FABRIEK
19.01.2014 - 20.01.2014
Çocuk Giyim ve Moda
Amsterdam, Hollanda

HOMI
19.01.2014 - 22.01.2014
Ev Dekorasyonu ve Hediyelik Eşya - Milano, İtalya

BELLEGMASH
21.01.2014 - 24.01.2014
Tekstil ve Ayakkabı Makine ve Ekipmanı Minsk, Belarus

COLOMBIATEX - TEXTILE EXHIBITION
21.01.2014 - 23.01.2014
Tekstil, Kumaş ve Ev Tekstili
Medellin, Kolombiya

PREMIÈRE BRASIL
21.01.2014 - 22.01.2014
Tekstil - Sao Paulo, Brezilya

TEXWORLD USA
21.01.2014 - 23.01.2014
Tekstil - New York, ABD

MRKET NY
22.01.2014 - 24.01.2014
Hazır Giyim, Aksesuar ve Spor Giyim, New York, ABD

PITTI IMMIGINE FILATI
22.01.2014 - 24.01.2014
Tekstil - Floransa, İtalya

PREMIERE BRASIL BY PREMIERE VISION
22.01.2014 - 23.01.2014
Tekstil - Sao Paulo, Brezilya

MAISON&OBJET
24.01.2014 - 28.01.2014
Ev Tekstili ve Aksesuar
Paris, Fransa

INTERFILIERE
25.01.2014 - 27.01.2014
Tekstil, Kumaş ve Aksesuar (İç Giyim ve Mayoya Yönelik)
Paris, Fransa

SALONDE LA LINGERIE
25.01.2014 - 27.01.2014
İç Giyim - Paris, Fransa

WHO'S NEXT PRET-A-PORTER PARIS
25.01.2014 - 28.01.2014
Hazır Giyim ve Aksesuar
Paris, Fransa

NEW YORK HOME TEXTILE SHOW
26.01.2014 - 30.01.2014
Ev Tekstili - New York, ABD

CHICAGO COLECTIVE
27.01.2014 - 29.01.2014
Erkek Giyim - Şikago, ABD

CIFF - COPENHAGEN INTERNATIONAL FASHION FAIR
30.01.2014 - 02.02.2014
Hazır Giyim, Moda - Kopenhag, Danimarka

EXPORT HOME
30.01.2014 - 02.02.2014
Mobilya ve Ev Dekorasyonu - Porto, Portekiz

MUNICH FABRIC START
31.01.2014 - 02.02.2014
Tekstil - Münih, Almanya

THE GALLERY DÜSSELDORF
31.01.2014 - 03.02.2014
Bayan Giyim ve Aksesuar
Düsseldorf, Almanya

ŞUBAT 2014

PREMIUM ORDER
01.02.2014 - 01.02.2014
Hazır Giyim - Düsseldorf, Almanya

INTIRIO
02.02.2014 - 05.02.2014
Tekstil, Ev Tekstili, İç Dekorasyon - Gent, Belçika

C!PRINT
04.02.2014 - 06.02.2014
Tekstil, Dijital Baskılı ve Kişiye-Kuruma Özel - Lyon, Fransa

COMMUNIQUEZ TEXTILE -CTCO
04.02.2014 - 06.02.2014
Tekstil, Giyim, Promosyon ve Reklam Amaçlı Tekstil Ürünleri - Lyon, Fransa

LINGERIE - EXPO
04.02.2014 - 07.02.2014
İç Giyim - Moskova, Rusya

DECORATION AND DESING
05.02.2014 - 07.02.2014
Dekorasyon - Sidney, Avustralya

BAUEN + WOHNEN
06.02.2014 - 09.02.2014
Mobilya, Dekorasyon
Salzburg, Avusturya

PROJECT LAS WEGAS
10.02.2014 - 12.02.2014
Hazır Giyim - Las Vegas, ABD

MILANOUNICA
11.02.2014 - 13.02.2014
Tekstil, Kumaş, Ev Tekstili
Milano, İtalya

MODA IN TESSUTO & ACCESSORI 11.02.2014 - 13.02.2014
Tekstil ve Hazır Giyim Aksesuarları - Milano, İtalya

DTG
12.02.2014 - 15.02.2014
Tekstil ve Tekstil Makineleri
Dakka, Bangladeş

BRIDE SHOW 2014
12.02.2014 - 15.02.2014
Moda, Hazır Giyim, Evlilik
Abu Dabi, BAE

LIFE INSTYLE SYDNEY
13.02.2014 - 16.02.2014
Moda, Dizayn, Dekorasyon, Stil - Sidney, Avustralya

TV TECSTYLE VISIONS
13.02.2014 - 15.02.2014
Tekstil Dekorasyon - Stuttgart, Almanya

PREMIERE VISION
14.02.2014 - 16.02.2014
Tekstil, Kumaş - Paris, Fransa

PALM BEACH JEWELERY, ART & ANTIQUE SHOW
15.02.2014 - 19.02.2014
Ev Dekorasyonu
West Palm Beach, ABD

APPAREL SOURCING
17.02.2014 - 20.02.2014
Tekstil - Paris, Fransa

TEXWORLD
17.02.2014 - 20.02.2014
Tekstil, Kumaş ve Ev Tekstili
Paris, Fransa

DACH & HOLZ 2014
18.02.2014 - 21.02.2014
Teknik Tekstil - Köln, Almanya

MODAMONT
18.02.2014 - 20.02.2014
Moda - Paris, Fransa

PREMIERE VISION
18.02.2014 - 20.02.2014
Tekstil, Kumaş - Paris, Fransa

ZOOM BY FATEX
18.02.2014 - 20.02.2014
Hazır Giyim - Paris, Fransa

MILANO MODA DONNA
19.02.2014 - 25.02.2014
Moda, Kadın Hazır Giyim
Milano, İtalya

TEXTILLEGPROM
19.02.2014 - 22.02.2014
Tekstil - Moskova, Rusya

FASHION COTERIE
20.02.2014 - 22.02.2014
Hazır Giyim-New York, ABD

WINTER JEMELRY, FASHION AND ACCESSORIES SHOW
20.02.2014 - 23.02.2014
Moda - Rosemont, ABD

MI MILANO PRET-APORTER
22.02.2014 - 24.02.2014
Moda, Hazır Giyim
Milano, İtalya

MODA MANHATTAN
22.02.2014 - 24.02.2014
Hazır Giyim-New York, ABD

TEXTIL HOUSE FAIR
22.02.2014 - 25.02.2014
Ev Tekstili-Sao Paulo, Brezilya

TÊXTIL HOUSE FAIR
22.02.2014 - 25.02.2014
Tekstil - Sao Paulo, Brezilya

FASHION EXPOSED
22.02.2014 - 24.02.2014
Moda-Melbourne, Avustralya

2014 HONG KONG INTERNATIONAL FUR & FASHION FAIR
25.02.2014 - 28.02.2014
Kürk ve Moda
Hong Kong, Çin

CJF
25.02.2014 - 28.02.2014
Hazır Giyim - Moskova, Rusya

CPM
25.02.2014 - 28.02.2014
Hazır Giyim-Moskova, Rusya

PREMIERE VISION MOSCOW
25.02.2014 - 26.02.2014
Tekstil - Moskova, Rusya

MODTISSIMO
26.02.2014 - 27.02.2014
Hazır Giyim Moda
Porto, Portekiz

POZNAN FASHION FAIR
26.02.2014 - 28.02.2014
Hazır Giyim, Moda, Ayakkabı, İç Giyim, Tekstil, Kumaş, Aksesuar - Poznan, Polonya

TRANOI FEMME
28.02.2014 - 03.03.2014
Hazır Giyim - Paris, Fransa

PARIS SUR MODE ATELIER
28.02.2014 - 03.03.2014
Hazır Giyim - Paris, Fransa

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad.
No: 171 K.19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr